Ազգ
Azg
28 նոյեմբեր 2008 ՈՒՐԲԱԹ 221 (4115)

Լոս Անջելեսում երեկ մեկնարկեց ամենամյա հեռուստամարաթոնը

Լոս Անջելեսում, Երեւանի ժամանակով 20.00-ին, երեկ մեկնարկեց «Հայաստան» համահայկական հիմնադրամի ամենամյա հեռուստամարաթոնը: Տասներկուժամյա մարաթոնն ուղիղ եթերով Հայաստանում հեռարձակվեց հանրային հեռուստատեսությամբ: Միայն ԱՄՆ-ում մոտ 55 միլիոն ընտանիք հնարավորություն ունեցավ հետեւելու հեռուստամարաթոնի ընթացքին Արիզոնա, Կալիֆոռնիա, Մասաչուսեթս, Միչիգան, Միսուրի, Նեւադա, Նյու Ջերսի, Նյու Յորք եւ Տեխաս նահանգներում: Հնարավոր էր հետեւել նաեւ ինտերնետով՝ www.armeniafund.org հասցեում: Հեռուստամարաթոնն անցկացվեց «Իմ տուն Հայաստան» նշանաբանով. համայն հայության նվիրաբերած գումարներն այս անգամ եւս կուղղվեն «Գյուղական զարգացման ծրագրի» իրականացմանը: Մինչեւ Երեւանի ժամանակով ժամը 24-ը հանգանակված գումարն անցել էր 9 միլիոն դոլարը:

Անցյալ տարի հեռուստամարաթոնին մասնակցել է ավելի քան 250 հազ. հայ ընտանիք՝ նվիրաբերելով շուրջ 15 միլիոն դոլար:

«Ցեղասպանության ճանաչման քարոզչություն Վատիկանում»

Թուրքական մամուլը դատապարտում է Վատիկանին, NTV-ն՝ Արամ Ա կաթողիկոսին

ՏԱԿՈՐ ՉԱՔՐՅԱՆ

«Ազգը» նոյեմբերի 25-ի համարում «Թուրքերին դուր է գալիս, թե չէ, Հայոց ցեղասպանությունը փաստ է» վերնագրով անդրադարձել էր Վատիկանի միջկրոնական խորհրդի նախագահ, կարդինալ Վալտեր Կասպերի՝ Մեծի Տանն Կիլիկիո Արամ Ա կաթողիկոսի Հռոմ կատարած այցի նախօրյակին արած հայտարարությանը: Դրան, ինչ խոսք, անդրադարձել էին թուրքական լրատվամիջոցները եւ հայտարարության համար մեղադրել Վատիկանին «Հայաստանի հետ Թուրքիայի մերձեցումը ձախողելու» եւ «Ցեղասպանության սադրանքով» այդ մերձեցումը վտանգելու մեջ:

Հայաստանի համար սպառնալիքի երանգ ունեցող այս մեղադրանքներին նոյեմբերի 26-ին միացավ թուրքական NTV-ն: Հեռուստատեսության կայքէջում հրապարակված նյութի «Ցեղասպանության ճանաչման քարոզչություն Վատիկանում» վերնագրից պարզորոշ երեւում է, որ NTV-ի թուրքական ծառայությունը Հայոց ցեղասպանության, ինչու չէ, նաեւ հայերի, Ղարաբաղի հարցերում թուրքերից ավելի թուրքամետ կեցվածք է ընդունում: Նույնը պետք է ասել նաեւ CNN-Turk-ի մասին, էլ չենք խոսում Նյու Յորքի Turkishny.com կայքէջի դրսեւորումներից, որոնք երբեմն հայատյացության են հասնում:

Տես էջ 2

ԸՆԴԴԵՄ ՎԱՆԴԱԼԻԶՄԻ

Ո՞վ տեր կկանգնի Ս. Նորաշենին

Հայ բլոգերները «թաղեցին» վրաց ժողովրդավարությունը

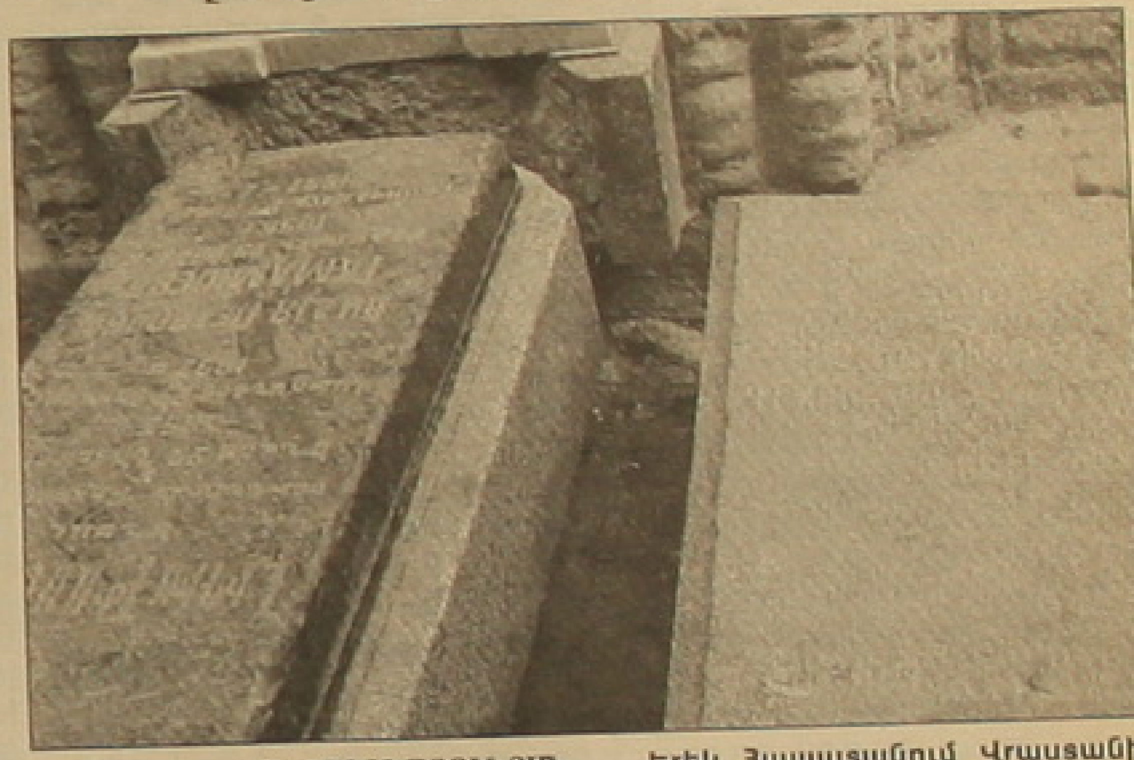

Ա. ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

Հայկական Ս. Նորաշեն եկեղեցու նկատմամբ վրացի քահանա Թարիելի ոտնձգությունները տարօրինակորեն անարձագանք են մնում լայն հասարակայնության կողմից: Դրանով մտահոգություն չեն արտահայտում ոչ վրացահայ համայնքի ներկայացուցիչները, ոչ էլ հայաստանցիները: Ու այն, ինչ երեկ կազմակերպել էին հայաստանցի բլոգերները, ավելի շուտ բացառությունների կարգից էր, քան հաճախակի պատահող երեւույթների:

Երեկ Հայաստանում Վրաստանի դեսպանատան մոտակայքում մի խումբ բլոգերներ Վրաստանում հայկական մշակութային ժառանգության ոչնչացման դեմ իրենց ակցիան ավելի շուտ բեմադրել էին՝ ներկայացնելով «Վրաստանի նորածին ժողովրդավարության թաղումը»: Վրաստանի իշխանություններից պահանջը արդեն Ս. Նորաշենի գերեզմանաքարերի ավերումն ու տեղափոխումը կազմակերպող հայր Թարիելին պատժելն էր:

Տես էջ 2

Բժիշկների համաշխարհային խորհուրդը հաստատում է Հայոց ցեղասպանությունը

Բժիշկների համաշխարհային խորհուրդը, որին անդամակցում են 85 երկրների առողջապահական հիմնարկություններ, Հայաստանի թեկնածությունն է ներկայացրել որպես «Տարվա երկիր» եւ այդ առիթով նշել, որ ցեղասպանություն է իրագործվել հայերի դեմ, 1914-18 թվականներին 1,5 միլիոն հայեր են սպանվել, իսկ ողջ մնացածները ցրվել են աշխարհի չորս կողմը: Խորհուրդը նաեւ անդրադարձել է Լեռնային Ղարաբաղի տագնապին ու մանրամասներ հաղորդել շարժման եւ պատերազմի վերաբերյալ:

Տեղեկացնելով այս մասին, թուրքական «Ջումհուրիեթ» թերթի թղթակիցն Անկարայից նշել է, որ թուրք բժիշկները, բնականաբար, գոհ չեն համաշխարհային խորհրդի այս կեցվածքից եւ պատրաստվում են պահանջել խորհրդից, որ համացանցից հանի հաղորդագրության այդ մասը: «Խորհրդի դիրքորոշումն ընդհանրապես հակաթուրքական է: 2004-ին էլ Աբդուլլահ Օջալանին պաշտպանեցին նրանք», ասել է Թուրքիայի բժշկական միության պատասխանատու անդամներից դոկտ. Ալի Ռըզա Ուչերը, ավելացնելով, որ Թուրքիայի առողջապահության նախարարությունը պետք է քայլեր ձեռնարկի դրա դեմ: «Եթե չկարողանանք հաջողության հասնել, ապա Թուրքիայի բժիշկների միությունը պետք է հրաժարվի միջազգային խորհրդին անդամակցելուց», եզրակացրել է նա:

Հ. Ծ.

2009-ից նոր չվերթեր Երեւանից դեպի Լոս Անջելես եւ Նյու Յորք

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

Ավիացիայի թեման գերակշռում էր երեկ «Դե ֆակտո» ակումբում գործարար **Միխայիլ Բաղդասարովի** հրավիրած մամուլի ասուլիսի ժամանակ: Անդրադառնալով իրեն պատկանող «Արմավիա» ավիաընկերության գործունեությանն ու առաջիկա ծրագրերին, գործարարը հայտնեց, որ ընկերությունը ծրագրում է բացել նոր՝ Երեւան-Լոս Անջելես եւ Երեւան-Նյու Յորք կանոնավոր չվերթերը: Այդ կապակցությամբ բանակցություններ են վարվում նոր՝ Airbus 330, Airbus 340 եւ Boeing 747 ինքնաթիռներ ձեռք բերելու ուղղությամբ, որոնք կկարողանան առանց վայրէջքի 14 ժամանոց չվերթ իրականացնել: Միխայիլ Բաղդասարովի հավաստմամբ, ինքնաթիռների ձեռքբերման բանակցությունները գտնվում են եզրափակիչ փուլում, եւ չվերթերը կսկսեն 2009-ի ապրիլ-մայիս ամիսներից: Եկող տարի նախատեսվում է բացել նաեւ մեկ այլ նոր չվերթ՝ Երեւան-Դուբայ-Կալկաթա, որը կգործի շաբաթը 7 օր: Դուբայ-Կալկաթա չվերթի հաշվին կէժանանա Երեւան-Դուբայ ուղղությամբ չվերթը:

Տես էջ 3

Հաստատվեց պետական բյուջեն

Խորհրդարանը 81 կողմ, 5 դեմ, 2 ձեռնպահ ձայներով ընդունեց «ՀՀ 2009 թ. պետական բյուջեի մասին» օրենքի նախագիծը: 2009-ին եկամուտները ծրագրված են 905,4 մլրդ դրամի, ծախսերը՝ 945,4 մլրդ դրամի, դեֆիցիտը՝ 40 մլրդ դրամի չափով: Մինչ քվեարկությունը նախագծի վերաբերյալ տեսակետներ հայտնեցին «Օրինաց երկիր», «Բարգավաճ Հայաստան» եւ ՀՅԴ խորհրդարանական խմբակցությունների ներկայացուցիչները՝ հայտարարելով, որ կողմ են քվեարկելու նախագծին: Եզրափակիչ ելույթով հանդես եկավ **Տիգրան Սարգսյանը**՝ նշելով, որ 2009 թվականը լինելու է բարդ տարի բոլորի համար: Խորհրդարանը երկրորդ ընթերցմամբ եւ ամբողջությամբ ընդունեց նաեւ «ՀՀ օրենսդիր, գործադիր եւ դատական իշխանության մարմինների ղեկավար աշխատողների պաշտոնային դրույքաչափերի մասին» եւ «Դատախազության մասին» օրենքներում փոփոխությունների նախագծերը: Փաթեթով նախատեսվում է 2009-ի հունվարի 1-ից կրկնակի ավելացնել ՀՀ Սահմանադրական դատարանի նախագահի եւ ՍԴ անդամի պաշտոնական դրույքաչափերը՝ դրանք համապատասխանաբար սահմանելով 680 եւ 600 հազար դրամ, ինչպես նաեւ առաջարկվում է ՀՀ ընդհանուր իրավասության դատարանի դատավորի պաշտոնային դրույքաչափը սահմանել յուրաքանչյուր տարվա պետական բյուջեի մասին օրենքի առանձին հոդվածով. վերջիններիս աշխատավարձը եւս կրկնակի կավելանա՝ 220 հազարի փոխարեն դառնալով 440 հազար դրամ:

«Ազգի» հասարակական-քաղաքական հավելվածը ներկայացնում է

Օրերս լույս տեսած ԱԺ նախկին նախագահ Տիգրան Թորոսյանի «ԼՂ հակամարտության կարգավորումը միջազգային իրավունքի շրջանակներում» մենագրությունը ներկայացնող ԳԱԱ փիլիսոփայության, սոցիոլոգիայի եւ իրավունքի ինստիտուտի տնօրեն Գեւորգ Պողոսյանի հրապարակումը: Ամերիկահայ հանրահայտ մտավորական Երվանդ Ազատյանը [illegible]ական հայացք է նետում աշխար[illegible] «Ի՞նչ կսպասեն Ամերիկան եւ աշխարհը Օբամայի ընտրությունից»: Քաղաքագիտության դոկտոր Լեւոն Շիրինյանի հերթական պատմաքննական վերլուծությունը՝ առաջին աշխարհամարտի 90-ամյակի առիթով, «Պատմության հայկական գործոնը» դիտարկելու փորձ է: Սրանք, իսկապես, գիտելիքահեն հրապարակումներ են, որոնց հետ նաեւ այլ հեղինակների ուշագրավ հրապարակումներ կգտնեք հավելվածում:

Մ. Խ.

Ռայսը չի պահանջի Վրաստանի եւ Ուկրաինայի անդամակցությունը ՆԱՏՕ-ին

ԱՄՆ պետքարտուղար Կոնդոլիզա Ռայսը հայտարարել է, որ դեկտեմբերին Բրյուսելում կայանալիք ՆԱՏՕ-ի գագաթաժողովում ինքը չի պնդի, որ դաշինքը Ուկրաինայի եւ Վրաստանի անդամակցության երաշխիքներ տա: Ֆրանսպրես գործակալությունը մեջբերում է Ռայսի հետեւյալ խոսքերը. «Մենք կարծում ենք, որ ՆԱՏՕ-Վրաստան եւ ՆԱՏՕ-Ուկրաինա հանձնաժողովները կարող են դառնալ այն կառույցները, որոնց միջոցով մենք կաշխուժացնենք մեր երկխոսությունը»:

Ռայսը պարզաբանել է, որ տվյալ պահին հարկ չկա քննարկելու երկու նախկին խորհրդային հանրապետությունների՝ ՆԱՏՕ-ին անդամակցելու գործողությունների ծրագիրը:

Պետքարտուղարը նաեւ խոստովանել է, որ Վրաստանը եւ Ուկրաինան պատրաստ չեն դառնալու ՆԱՏՕ-ի անդամներ: Այդուհանդերձ նա նշել է, որ թեեւ ՆԱՏՕ-ին անդամակցելու ծրագիրը երկրներին անդամակցության նախապատրաստելու եղանակ է, բայց դա միակ ուղին չէ:

Ավելի վաղ՝ երեքշաբթի օրը Ուկրաինայում ԱՄՆ դեսպան Ուիլյամ Թեյլորն ասել էր, որ Սպիտակ տունը կձգտի ՆԱՏՕ-ին Ուկրաինայի շուտափույթ անդամակցությանը նաեւ առանց անդամակցության ծրագրի: Դիվանագետը հիշեցրել էր, որ Լեհաստանը, Հունգարիան եւ Չեխիան ՆԱՏՕ-ին միացան առանց անդամակցության ծրագրերի, հենց որ կատարեցին անհրաժեշտ պայմանները:

«Լույս» հիմնադրամի գործադիր տնօրենի պաշտոնի մրցույթին 111 դիմում կա

Վարչապետը հայտարարեց մրցույթի ժամկետը մինչեւ դեկտեմբերի 8-ը երկարաձգելու մասին

Մինչ կառավարության օրակարգի հարցերին անցնելը, երեկ վարչապետ **Տիգրան Սարգսյանն** անդրադարձավ «Լույս» հիմնադրամի աշխատանքներին: «Սա նույնպես հանրապետության նախագահի նախաձեռնություններից մեկն է՝ ստեղծել ոչ պետական այնպիսի մի կառույց, որը նպատակ ունի աջակցելու մշակութային, կրթական ծրագրերի իրականացմանը եւ, մասնավորապես, բոլոր այն հայ ուսանողները, ովքեր կընդունվեն աշխարհի լավագույն համալսարաններ, այս հիմնադրամից կստանան ֆինանսավորում», նշեց վարչապետը, ավելացնելով, որ վաղուց մրցույթ է հայտարարված հիմնադրամի գործադիր տնօրենի պաշտոնի համար: Հայտարարությունը այդ մասին, Տիգրան Սարգսյանի տեղեկացմամբ, տեղադրված է երեք հայտնի կայքերում՝ www.career-center.am, www.career.am եւ www.armeniadiaspora.com կայքը: Բացի դրանից, հայտարարությունը տպագրվել է նաեւ «Հայաստանի Հանրապետություն» օրաթերթում, որտեղ ներկայացված են այդ պաշտոնի պահանջները:

«Հաշվի առնելով, որ զանգվածային լրատվական միջոցները ուշադրություն են դարձրել այս հայտարարությանը եւ կա հետաքրքրություն, հայտարարությունը տեղադրված է նաեւ կառավարության ինտերնետային կայքում, որտեղ նշված են նաեւ պայմանները, թե ինչպիսի՞ չափանիշների պետք է համապատասխանեն թեկնածուները: Մենք որոշում ենք կայացրել երկարաձգել մրցույթի ժամանակահատվածը, որպեսզի մարդկանց մեջ կասկած չլինի, թե այս մրցույթը արդյոք համապատասխանո՞ւմ է լավագույն ստանդարտներին: Մինչեւ դեկտեմբերի 8-ը մենք պատրաստ ենք ընդունել դիմումներ: Միեւնույն ժամանակ, ուզում եմ ձեզ տեղյակ պահել, որ այս պահի դրությամբ արդեն ունենք 111 դիմորդ այդ մի տեղի համար, բայց քանի որ կա հետաքրքրություն, որոշել ենք երկարաձգել մրցույթի ժամանակահատվածը, որովհետեւ մենք ուզում ենք ընտրել լավագույնին, ով ունի նաեւ միջազգային փորձ եւ կկարողանա աշխարհի լավագույն համալսարանների հետ համագործակցել: Նախնական ցուցակներից ընտրություն կատարելու համար մենք խնդրել ենք, որ այս աշխատանքով զբաղվեն Վիգեն Սարգսյանը, Վաչե Գաբրիելյանը եւ Սպարտակ Սեյրանյանը, ովքեր այս ոլորտի գիտակներն են, որոնց նկատմամբ կա մեծ վստահություն ոչ միայն մեր կողմից, այլեւ հանրության: Համոզված եմ, որ ընտրությունը կլինի օբյեկտիվ: Բացի այս երեք անձնավորություններից, Անահիտ Բախշյանը նույնպես ցանկություն է հայտնել մասնակցելու այս ցուցակներից ընտրության կատարման առաջին փուլին, ինչպես նաեւ՝ Տեր Մեսրոպը: Մենք մեծ սիրով ընդունում ենք նրանց այս նախաձեռնությունը եւ հրավիրում մասնակցելու ցուցակներից լավագույնին ընտրելու գործընթացին, որպեսզի ամեն ինչ լինի թափանցիկ եւ հասկանալի բոլորիս համար», ասաց վարչապետը:

Ազատ տնտեսական գոտի «Զվարթնոցի» մոտ

Կառավարությունը երեկ հաստատեց «Զվարթնոց» օդանավակայանի հարակից տարածքում ազատ տնտեսական գոտու ստեղծման հայեցակարգը: Նախագծի առնչությամբ վարչապետ Տիգրան Սարգսյանը նշեց, որ անհրաժեշտ է հայեցակարգը հնարավորին չափ սեղմ ժամկետում դարձնել իրականություն՝ կազմել միջոցառումների ժամանակացույց, նշանակել պատասխանատուներ եւ արագ իրականացնել: Ըստ վարչապետի. «Մեր խնդիրն է՝ հնարավորին չափ արագ իրականացնել, որովհետեւ 2009 թ. գյուղատնտեսության ոլորտին աջակցություն ցուցաբերելը, նոր խթաններ ստեղծելը մեզ համար ունենալու են էական նշանակություն, եւ եթե այս ծրագիրը մենք հնարավորինս շուտ սկսենք իրականացնել, բնականաբար, դա ավելի բարենպաստ ներդրումային միջավայր կարող է ստեղծել»:

Ս. Մ.

«Ցեղասպանության ճանաչման քարոզչություն Վատիկանում»

1-ին էջից

Չնայած թուրքամետությանը, NTV-ի թուրքական ծառայությունը, այնուամենայնիվ, Արամ Ա-ի Հռոմ կատարած այցը լուսաբանելիս որոշակի տեղեկացնում է Վատիկանի ռադիոյին կաթողիկոսի տված հարցազրույցի, Հռոմի պապ Բենեդիկտոս 16-րդի հետ նրա հանդիպման եւ այն մասին, թե պապը ինչպես է խուսափել 1915-ի իրադարձությունները Ցեղասպանություն որակելուց:

Ինչպես նշում է վերոհիշյալ հեռուստաընկերությունը, նոյեմբերի 24-ին Մեծի տանն Կիլիկիո Արամ Ա կաթողիկոսը հանդիպել է Բենեդիկտոս 16-րդ պապին, ապա նույն օրը պատասխանել է Վատիկանի ռադիոյի հարցերին եւ ասել. «Հայոց ցեղասպանությունը պատմական փաստ է: Այդ առումով ո՛չ ճանաչման, ո՛չ էլ մեկնաբանության կարիք ունի: Դա Առաջին աշխարհամարտի տարիներին թուրքերի կազմակերպած եւ անմիջականորեն իրագործած գործողությունների հետեւանքով 1,5 միլիոն հայերի բնաջնջման դեմքն է: 1915-ի իրադարձությունները 20-րդ դարի առաջին ցեղասպանությունն են: Հայոց ցեղասպանության միջազգային ճանաչումը կարեւոր է ե՛ւ մեզ, ե՛ւ նոր ցեղասպանությունները կանխելու համար: Ճանաչումը միաժամանակ արդարության եւ մարդու իրավունքների խնդիր է»:

Արամ Ա կաթողիկոսին հիշեցրել են, որ Բենեդիկտոս պապը ընդունելությանը հայկական պատվիրակության առջեւ ունեցած պաշտոնական ելույթում բացահայտ չի օգտագործել ցեղասպանություն բառը, հարցնելով. «Դա խնդրահարույց հանգամանք չէ, Ձեզ համար»: Կաթողիկոսը պատասխանել է. «Ելույթում Հռոմի պապը 1915-ի իրադարձությունների առնչությամբ ասաց, որ աշխարհի եկեղեցիները ու պետությունները պետք է ճանաչեն բոլոր ցեղասպանությունները, հայերինը՝ ներառյալ, եւ ընդունեն ժողովուրդների արժանապատվության, անկախության, ինչպես նաեւ ինքնորոշման իրավունքը, կանխելու համար երկրագնդի վրա նոր ցեղասպանությունների իրականացումը»:

«Մինչդեռ, նշում է NTV-ի թուրքական ծառայությունը, Բենեդիկտոս 16-րդը 1915-ի իրադարձությունների առնչությամբ ընդամենն արտահայտվել էր «հայերի անասելի վշտի» մասին»:

Ո՞վ տեր կկանգնի Ս. Նորաշենին

1-ին էջից

Հետաքրքրական է, որ այսօրինակ կարեւորագույն հարցում իրենց մտահոգությունն ու վրդովմունքն են արտահայտում ինտերնետ տարածության մեջ ծփվելու նախընտրություն տվող երիտասարդները, որոնց ավելի հաճախ իներտության մեջ են մեղադրում վիրտուալ իրականությունից դուրս հարցերում: Մինչդեռ պարզվում է, հենց վիրտուալ իրականության մեջ ավելի ակտիվ են քննարկում հայկական Նորաշենի վրացականացման վտանգին առնչվող հարցեր, քան այլ իրականությունում, որ թերեւս արդեն պայմանականորեն են կոչվում ռեալ:

«Ազգը» բազմիցս անդրադարձել է Վրաստանում հայկական եկեղեցիների ճակատագրին, սակայն ցավով պետք է նշել, որ այդ հարցին հավուր պատշաճի չեն վերաբերվում հայկական իշխանություններն ու հայկական եկեղեցին: Ի վերջո, երբ այս տարվա նոյեմբերի 16-ին հայր Թարիելի լկտիությունը բավարարեց արդեն պղծելու հայկական գերեզմանները, որ գտնվում են Ս. Նորաշենի բակում, ապա դրանում մեծապես մեղավոր է այն լռությունը, այն անարդյունավետ գործունեությունը, որ այսպես թե այնպես գոնե իրագործվում է Նորաշենի պաշտպանության համար:

Դժվար է հասկանալ՝ տեր կանգնելու ո՞ւմ չունենք, ոգի՞, թե՞ ցանկություն.... Հետաքրքրական է իմանալ, թե, ասենք, Վրաց խորհրդարանում ինչո՞վ են զբաղվում հայաբնակ տարածքները ներկայացնող պատգամավորները, ինչո՞ւ են հանգիստ քնում թիֆլիսահայերն ու բացի երբեմն-երբեմն տարբեր խնդիրների բարձրաձայնումից չեն ուզում տարբեր խոսք ասել Տփխիսից: Ի վերջո, Ս. Նորաշենը թիֆլիսահայությանը չէ միայն կամ ջավախքցունը, այն ժառանգություն է նույն Վրաստանի համար, որի հոգեւոր սպասավորն իր պաշտամունքի համար «մաքրում է» եկեղեցու բակը հայկական շիրմաքարերից:

Այս տարվա սեպտեմբերին Հայաստանի Նախագահը պաշտոնական այցելությամբ եղավ Վրաստանում, մի որոշ ժամանակ անց հետաձգված իր այցելությունն ի վերջո կիրականացնի նաեւ Հայաստանի վարչապետը: Ու եթե մինչեւ Հայաստանի Նախագահի այցելությունը կար, բայց չէր իրականացվում հայր Թարիելի կառուցած վրացական սիմվոլիկայով պարսպի քանդման Թբիլիսիի քաղաքապետարանի որոշումը, ապա նույն գործելակերպի շարունակման դեպքում շատ հավանական է, որ վարչապետի այցելությանը հաջորդի վրաց պատարագ Ս. Նորաշենում:

ՀԱՄԱՌՈՏ

Բերման են ենթարկվել հացադուլ հայտարարած երկու ազատամարտիկներ

Նոյեմբերի 26-ին, ժամը 20-ի սահմաններում կարմիր բերետավորները եւ քաղաքացիական հագուստով անձինք Եռաբլուրում հարձակվել են նույն օրը ժամը 13-ից հացադուլ հայտարարած Արցախյան պատերազմի մի խումբ ազատամարտիկների վրա, տարել նրանց իրերը, այդ թվում եւ վրանները: Ըստ «Նոյյան տապանի», նոյեմբերի 27-ի ժամը 9-ին ոստիկանության Մալաթիայի բաժանմունքի աշխատակիցները եկել են Եռաբլուր եւ հացադուլավորներին խորհուրդ տվել ցրվել՝ հակառակ դեպքում սպառնալով բռնի բերման ենթարկել ոստիկանության բաժանմունք: Ժամը 10-ի սահմաններում հացադուլի մասնակիցներից երկուսին տարել են բաժանմունք:

Հացադուլավոր ազատամարտիկներ Սերուժան Հարությունյանը (Վանաձոր), Հրաչ Ալոյանը (Ապարան), Վարդան Երիցյանը (Երեւան), Սուրեն Մարտիրոսյանը (Էջմիածին), Լեւոն Մարգարյանը (Արմավիր), Վարդան Մալխասյանը (Իջեւան), Արմեն Մանուկյանը (Բաղրամյանի շրջան), Գարիկ Բեգջանյանը (Ալավերդի) եւ Արմեն Բաղոյանը (Երեւան) ՀՀ իշխանություններից պահանջում են չզիջել ոչ մի թիզ հող, Արցախը ճանաչել Հայաստանի անբաժան մաս, անհապաղ ազատել քաղբանտարկյալներին եւ դադարեցնել քաղաքական հետապնդումները:

«Հանրապետություն» կուսակցության քաղխորհրդի հայտարարությունից

Խմբագրություն հասած «Հանրապետություն» կուսակցության քաղաքական խորհրդի հայտարարության համաձայն, քաղխորհրդի անդամ Սմբատ Այվազյանը դատապարտվել է 2 տարվա ազատազրկման բացառապես ոստիկանական ցուցմունքների հիման վրա, որոնք՝ ըստ քաղխորհրդի նախագահ Արամ Զավենի Սարգսյանի, կեղծ են եղել: Այդ կապակցությամբ «Հանրապետություն» կուսակցությունը հայտարարում է, որ բոլոր քաղաքական միջոցներով հետամուտ են լինելու Սմբատ Այվազյանի եւ մյուս քաղկալանավորների իրավունքների պաշտպանությանն ու ազատ արձակմանը: Նաեւ ակտիվորեն շարունակելու են մասնակցել Համաժողովրդական շարժմանը:

Ֆրանս-հայկական դպրոց՝ դեսպանատան աջակցությամբ

Այսօր տեղի կունենա Ֆրանս-հայկական տարրական դպրոցի նոր շենքի բացման արարողությունը: Դպրոցը բացվել է 2007 թվականին, Հայաստանում Ֆրանսիայի դեսպանության աջակցությամբ: Դասավանդումն իրականացվում է ՀՀ եւ Ֆրանսիայի կրթական ծրագրերի շրջանակներում: Դպրոցն ավարտելուց հետո երեխաները հավասարապես կտիրապետեն ֆրանսերեն եւ հայերեն լեզուներին:

Ա. Բ.

Երեւանի Կարապի լճում սահադաշտը կգործի դեկտեմբերի կեսից

Երեւանի Կարապի լճում այս տարի սահադաշտը կսկսի գործել դեկտեմբերի կեսից: Ինչպես «Արմենպրեսի» հետ զրույցում նշեց Երեւանի քաղաքապետարանի շինարարության եւ բարեկարգման վարչության պետ **Ֆունգ Բասենցյանը**, նշված ժամանակահատվածից շուտ չի գործի, քանի որ, ըստ օդերեւութաբանական կանխատեսումների, դեկտեմբերի առաջին կեսին եւս տաք եղանակ է սպասվում: Ֆ. Բասենցյանի տեղեկացմամբ՝ սահադաշտի գործարկման ուղղությամբ բոլոր նախապատրաստական աշխատանքներն արդեն ավարտվել են:

ՕՐԱԿԱՐԳ

Այսօր

- 11.00-ԳԱԱ նիստերի դահլիճում նշվելու է ԳԱԱ արվեստի ինստիտուտի 50-ամյա հոբելյանը:
- 12.00-Ոստիկանության պահպանության վարչության պետ, գեներալ-մայոր Ա. Զաքարյանը կհանդիպի լրագրողների հետ:
- 13.00-«Հայելի» ակումբում ռախոր-հոստղների ներկայացուցիչները կխոսեն բժշկական կոռուպցիայից:
- 13.00-ՄԱՄ-ի հյուրն է Տիգրան Թորոսյանը:
- 13.00-«Ուրբաթ» ակումբի հյուրն է տրանսպորտի նախարարության Տրանսպորտային տեսչության պետի տեղակալ Հայկ Մարտիրոսյանը: Հյուրը կխոսի տաքսիների հետ կապված խնդիրների մասին:
- 14.00-«Տեսակետ» ակումբի հյուրն է ՀԵԱԽ նախագահ Համլետ Օհանյանը:
- 15.00-«Տեսակետ» ակումբում կլինեն Հայաստանի շախմատի հավաքականի անդամները:
- 14.00-«Ուրբաթ» ակումբը կհյուրընկալի «Հայաստանն առանց ծխախոտի» հասարակական դաշինքի անդամներին:
- 18.20-Հայաստանի երիտասարդ կանանց ասոցիացիայի «Բարեկամների ակումբի» (Աբովյան 37, բն. 9) հյուրն է Ամերիկայի հայկական համագումարի Հայաստանի եւ Լեռնային Ղարաբաղի գրասենյակների տնօրեն տիկին Արփի Վարդանյանը:

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակութեան ԺԷ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010 Հանրապետութեան 47
Ֆաքս 374 10 562863
e-mail: azg@azg.am
azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխաւոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ / հեռ 529221
Հաշուապահութիւն (գովազդ) / հեռ 582960
Լրագրողների սենեակ / հեռ 581841
Համակարգչ. ծառայութիւն / հեռ 582483
Շուրջօրեայ լրահաւաք ծառայութիւն / հեռ 529353
Համակարգչային շարուածք «Ազգ» թերթի
Թերթի նիւթերի ամբողջական թէ մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսութեամբ առանց խմբագրութեան գրաւոր համաձայնութեան խստիւ արգելւում են համաձայն ՀՀ հեղինակային իրաւունքի մասին օրէնքի
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում
Գ տառով յօդուածները գովազդային են, որոնց բովանդակութեան համար խմբագրութիւնը պատասխանատւութիւն չի կրում:
"AZG" Daily NEWSPAPER
Editor-in-chief
H.AVEDIKIAN / phone: 374 10 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 0010

ԱԶԳ **Անդրադարձ**

Ո՞ւմ ձայն կտայիք, եթե հաջորդ կիրակի տեղի ունենային նախագահական ընտրությունները

Սոցիոլոգները պարզել են հասարակության նախընտրած քաղաքական գործիչներին

Հայաստանյան քաղաքական գործիչներից ո՞ւմ եք ճանաչում: Հարցախույզ անցկացնողներն ակնկալում էին լսել մտքին եկած առաջին պատասխանը: Հանրահայտ քաղաքական գործիչների եռյակը 58 տոկոս արդյունքով գլխավորում է նախագահ Սերժ Սարգսյանը, նրան հաջորդում է Արթուր Բաղդասարյանը՝ 43 տոկոս, իսկ եռյակը եզրափակում է Լեւոն Տեր-Պետրոսյանը՝ 34 տոկոս:

Հանրային հեռուստաընկերության պատվերով Gallup կազմակերպության արեւելաեվրոպական մասնաճյուղն իրականացրել է սոցիոլոգիական հետազոտություն: Ուսումնասիրության նպատակն էր բարձրացնել Հանրային հեռուստաընկերության լսարանի հետ հաղորդակցման արդյունավետությունը եւ կառուցել ճիշտ կոմունիկացիոն ռազմավարություն: «Նման հետազոտություն առաջին անգամ է իրականացվում տեղական պատվիրատուի նախաձեռնությամբ: Սոցիոլոգիական հարցման ընթացքում կատարվել է քաղաքական գործիչների ընտրազանգվածների համընդհանուր ուսումնասիրություն», հրավիրված մամլո ասուլիսի ընթացքում ասաց Հանրային հեռուստաընկերության գործադիր տնօրեն **Արմեն Արզումանյանը**:

Gallup կազմակերպության արեւելաեվրոպական մասնաճյուղի ներկայացուցիչ **Ռասսա Ալիշաուսկիենը** նշեց, որ ժամանակակից աշխարհում անհնար է որոշումներ ընդունել առանց հասարակության վերաբերմունքը ճշտելու: «Հայաստանում հոկտեմբեր-նոյեմբեր ամիսներին անցկացված սոցիոլոգիական հետազոտության ընթացքում հարցման են ենթարկվել 18 տարեկանից բարձր 2000 քաղաքացու», ասաց Ռասսա Ալիշաուսկիենը:

Հետազոտողների վստահեցմամբ, հայաստանյան հասարակությունն այսօր բավականին քաղաքականացված է, սակայն նույն քաղաքական գործիչների հետ հնարավոր շփումներ ունեցողների թիվն անհամեմատ փոքր է: Երբ 2000 քաղաքացիներին հետազոտողները հայտնել են քաղաքական գործիչների անունները եւ խնդրել նշել, թե նրանցից ում են ճանաչում, առաջին հորիզոնականը կիսել են Սերժ Սարգսյանը եւ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանը 98.5 տոկոսով, այնուհետեւ Արթուր Բաղդասարյանն էր՝ 98,4 տոկոս: «Ի՞նչ կուսակցություններ գիտեք» հարցին ի պատասխան մարդիկ առաջին հերթին նշել են Հայաստանի հանրապետական կուսակցությանը, այնուհետեւ «Բարգավաճ Հայաստանին» եւ Դաշնակցությանը: «Կուսակցություններին մարդիկ ծանոթ էին առաջին հերթին նրանց լիդերների միջոցով: Երբ տվյալ կուսակցությունից հեռանում է նրա լիդերը, ապա կուսակցությունը կորցնում է իր ընտրազանգվածը: Մարդիկ հետեւում են ոչ թե այդ քաղաքական ուժին, այլ առաջնորդներին: Հայաստանում մարդիկ դժվարությամբ էին նշում, թե կուսակցություններից որոնք են աջակողմյան, ձախակողմյան կամ էլ կենտրոնամետ: Բայց պատճառը ոչ այնքան մարդկանց անտեղյակությունն է, որքան այն, որ կուսակցություններն իրենք չեն հստակեցրել, թե ինչպիսի ուժ են ներկայացնում: Լիդերներին նրանք հիմնականում ճանաչում էին, թեպետ փոքր տոկոսայնությամբ դեպքեր են եղել, երբ նշել են, թե Սերժ Սարգսյանը «Բարգավաճ Հայաստանից» է, իսկ Գագիկ Ծառուկյանը՝ Հանրապետականից», նշեց Ռասսա Ալիշաուսկիենը:

Ո՞ւմ ձայն կտայիք, եթե հաջորդ կիրակի տեղի ունենային նախագահական ընտրությունները: Հարցվողների 37 տոկոսը նշել է Սերժ Սարգսյանին, 6,5-ը՝ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանին եւ 9 տոկոսը՝ Րաֆֆի Հովհաննիսյանին: Ո՞վ կհաղթեր այդ ընտրություններում: 60 տոկոսը համոզված էր, որ Սերժ Սարգսյանը, իսկ 7-ը՝ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանը: Հավանական ընտրությունների դեպքում 2000 ընտրողներից 71 տոկոսը կմասնակցեր ընտրություններին, 29՝ ոչ: Գնահատել քաղաքական գործիչներին 10 բալանոց համակարգով: Սերժ Սարգսյանը ստացել է 6.5 միավոր, Րաֆֆի Հովհաննիսյանը՝ 5,5, Տիգրան Սարգսյանը՝ 5,4: Լեւոն Տեր-Պետրոսյանը 6-րդն է՝ 3,5 միավորով: Նույն համակարգով քաղաքացիները գնահատել են նաեւ կուսակցություններին: Լավագույն եռյակում Հանրապետականը, «Բարգավաճ Հայաստանը» եւ «Ժառանգությունն» են:

Անցկացված հետազոտության արդյունքում պարզ է դարձել, որ իշխող եւ ընդդիմադիր կուսակցությունները չեն ասոցացվում հանրապետությունում առկա խնդիրների հետ: Կուսակցությունները պատկերի ձախ հատվածում են, խնդիրները՝ աջ: «Զարգացած երկրներում պատկերը ճիշտ հակառակն է: Խնդիրներն ու կուսակցությունները միահյուսված են ներկայանում, քանի որ քաղաքական այդ ուժերն են հասարակության մարտահրավերները լուծողը: Մինչդեռ Հայաստանում այն պատկերն է ստացվում, թե կուսակցությունները զբաղված են ոչ թե տնտեսության խնդիրները լուծելով, այլ՝ միմյանց միջեւ ծագող հարցերը», նշեց Հասարակական կարծիքի ուսումնասիրության եւ մարկետինգի ինստիտուտի տնօրեն **Գոչա Սկիտիշվիլին**:

Սոցիոլոգիական հարցման ընթացքում մասնագետները փորձել են պարզել նաեւ հասարակության վերաբերմունքը հայ-թուրքական հարաբերությունների նկատմամբ: Հարցվողների 47 տոկոսը կարծում է, որ Հայաստանը զգույշ պետք է լինի Թուրքիայի հետ իր հարաբերությունները կառուցելիս: 50 տոկոսը գտնում է, որ Թուրքիան Հայաստանի համար կարող է լինել տնտեսական գործընկեր, իսկ քաղաքական դաշնակից լինելուն հավատում է միայն 33 տոկոսը:

ԱՐԵՎԻԿ ԲԱԴԱԼՅԱՆ

ՉԵԽԻԱ

Եվրոմիությունը նախ զրանցեց հայկական «Մառլենկան», իսկ հետո՝ չեխական զարեջուրը

2008-ի աշունը նշանակալի էր Չեխիայում լայն տարածում գտած հայկական թխվածքի՝ «Մառլենկա»-ի արտադրության համար: Նախ՝ Ֆրիդեկ-Միստեկ քաղաքում ավարտվեց «Միկո Ինթերնեշընլի» նոր գործարանի շենքի կառուցումը, որի պաշտոնական բացումը նախատեսված է 2009-ի մայիսին: «Մառլենկա» ապրանքանիշը պաշտոնապես ստացավ Եվրոպական միության գրանցում եւ այժմ պաշտպանված է ԵՄ անդամ բոլոր երկրներում: Իսկ չեխական գարեջուրը, որը դարավոր պատմություն ունի, միայն վերջերս ստացավ Եվրոպական միության ապրանքանիշային պաշտպանվածությունը: Ընդ որում, այդ որոշումը կվերաբերի միայն հատուկ տեխնոլոգիաներով Չեխիայում արտադրված 2.6- 6 տոկոսանոց գարեջրի տեսականուն:

Եվրոպական լավագույն փորձն ու ժամանակակից դիզայնը, աշխատակիցների աշխատանքի ու հանգստի համար նախատեսված հարմարավետ հարկաբաժինները, նորագույն տեխնոլոգիան, նոր մասնաշենքում «Մառլենկա»-ի արտադրությունը կհասցնեն մի նոր որակի: Տարվա երեք լավագույն ընկերություններից մեկը ճանաչված ընկերությունը, որը նաեւ առաջիններից մեկն է Չեխիայում, ստացել է բնական մթերքի որակավորում եւ Ա կարգի որականշան, 2009 թվականը կդիմավորի նոր մասնաշենքում, որի առջեւ ծածանվում են Չեխիայի, Հայաստանի եւ «Միկո Ինթերնեշընլ» ընկերության 6x2 մետրանոց դրոշները:

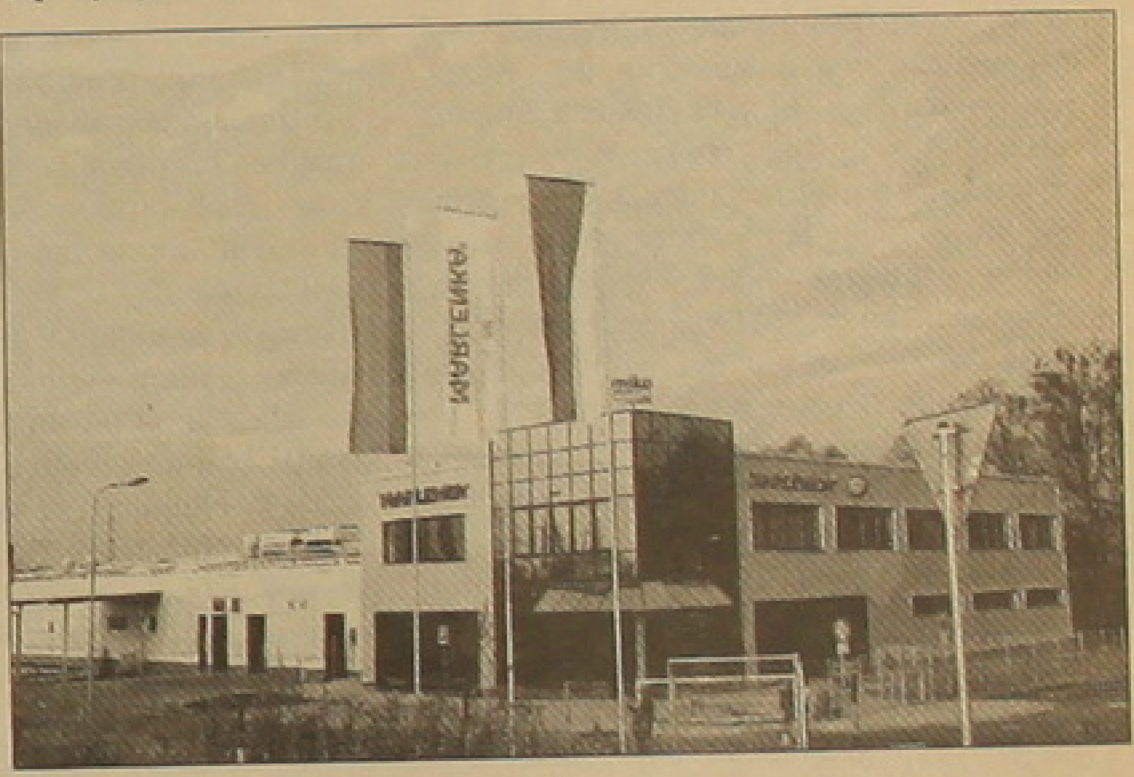

Երբ ավարտվի «Միկո Ինթերնեշընլի» նոր մասնաշենքում տեղադրվելիք հոսքագծի փորձարկումը, «Մառլենկա» թխվածքից զատ կարտադրվեն նաեւ Հայաստանում տարածված ավանդական մի քանի թխվածքատեսակներ, օգտագործելով ժամանակակից հոլանդական հոսքագիծը:

Ինչպես մեզ հետ զրույցում նշեց ընկերության սեփականատեր եւ նախագահ **Գեւորգ Ավետիսյանը**, այսօր գործարանում աշխատում են երկու հարյուր հոգի՝ չորս հերթափոխով: Ամեն ամիս մոտ 100 հազար տուփից ավելի «Մառլենկա» է առաքվում պատվիրատուներին՝ եվրոպական 9 երկրներ: Այդ թիվը կկրկնապատկվի՝ նոր մասնաշենքի բացումից հետո:

Իսկ մինչ այդ սպառողներին է հասնում «Մառլենկա» թխվածքի նոր խմբաքանակը, որի տուփերին գրված է «մեղրով հրաշքի» մասին: Մասնավորապես նշվում է, որ 1704 թվականին առաջին անգամ հայ Գեորգիուս Դեոդատն է սուրճ բերել Չեխիա եւ Պրահայում հիմնել առաջին սրճարանը՝ «Ոսկե օձի մոտ» անունով, ապա երեք հարյուր տարի հետո՝ 2003-ին հայ գործարար Գեւորգ Ավետիսյանն իր քրոջ հետ հիմնել է «Միկո Ինթերնեշընլ» ընկերությունը, որն արտադրում է «Մառլենկա» մեղրով տորթը՝ հին հայկական բաղադրատոմսի համաձայն: Չեխերեն եւ անգլերեն գրված տեքստի ներքեւում նաեւ հավերժական Արարատի համայնապատկերն է:

ՀԱԿՈԲ ԱՍԱՏՐՅԱՆ
Պրահա

2009-ից նոր չվերթեր Երեւանից դեպի Լոս Անջելես եւ Նյու Յորք

1-ին էջից

Համաշխարհային ֆինանսական ճգնաժամի՝ իր բիզնեսի վրա ազդեցության մասին խոսելով, Միխայիլ Բաղդասարովը նախ նշեց, որ մեր երկիրը դեռ շատ չի տուժել դրանից, տուժելու ենք հետո՝ 2009-ին, երբ պահանջարկն ու սպառումը նվազեն: Դա նշանակում է, որ կնվազի նաեւ արտադրությունը, կպակասեն աշխատատեղերը, մի խոսքով, ամեն ինչ փոխկապակցված է: Ինչ վերաբերում է սեփական բիզնեսին, ապա, գործարարի կարծիքով, պահանջարկի նվազման պատճառով հնարավոր է, որ պակասեն նաեւ ավիաուղեւորները, իսկ իրեն պատկանող «Միկացեմենտը» ավելի քիչ ցեմենտ արտադրի: Միաժամանակ, Միխայիլ Բաղդասարովը այն կարծիքը հայտնեց, որ Հայաստանում արդեն սովորական է դարձել ճգնաժամի պայմաններում աշխատելը՝ շրջափակում, պատերազմ Վրաստանում եւ այլն:

Այսպես կոչված օդի տուրքի վերացման եւ այն ավիատոմսի արժեքի մեջ մտցնելու հարցի առնչությամբ «Արմավիայի» սեփականատերն այն կարծիքը հայտնեց, որ դրան ինքը համաձայն է, եթե տուրքի չափը կրկնակի նվազեցվի: Նա մասնավորապես նշեց, որ երբ մտցվում էր այդ տուրքը, այն ժամանակ դա կազմում էր 20 դոլար, իսկ այժմ դարձել է 34 դոլար:

Ցեմենտի գործարանի վերաբերյալ Միխայիլ Բաղդասարովը տեղեկացրեց, որ ցանկություն կար այն վաճառելու եւ այդ գումարով նոր ինքնաթիռներ գնելու, բայց Վրաստանի օգոստոսյան դեպքերից հետո ռուսական գնորդ ընկերությունը իջեցրեց գինը, ինչը ձեռնտու չէր: Այժմ գործարանը չինական մասնագետների աջակցությամբ վերակառուցվելու է: Բանն այն է, որ ժամանակին գործարանը կառուցվել է որպես ալյումինի արտադրության, բայց հետագայում որոշվել է ցեմենտ արտադրել: Դրա պատճառով արտադրության ներկայիս ցիկլը թանկ է արժենում, եւ վերակառուցման նպատակը ցեմենտի ինքնարժեքն իջեցնելն է: Առաջիկայում, նաեւ սեզոնային գործոնի հետ կապված, ցեմենտի գները կնվազեն: Նույն կանխատեսումը Միխայիլ Բաղդասարովն արեց ավիավառելիքի եւ բենզինի գների վերաբերյալ:

Խոսելով բիտումի նոր գործարանի կառուցման մասին, գործարարն ասաց, որ այն նախատեսված է Հայաստանի պահանջարկը բավարարելու համար, բայց կարող է նաեւ արտահանվել Վրաստան եւ Իրան: Նա հավաստիացրեց, որ արտադրվելու է բարձրորակ 110 մակնիշի բիտում եւ ավելի էժան գնով:

ԱՍՏՂԱՆԱԿԵՐՏ

Օրենքի ուժ են ստացել Արցախի պետական խորհրդանիշները

ԼՂՀ Ազգային ժողովն իր հերթական լիագումար նիստում երկրորդ ընթերցմամբ ընդունեց Արցախի պետական խորհրդանիշների՝ զինանշանի, դրոշի եւ օրհներգի մասին օրենքները: Դրանց ընդունումը հատկանշական է նրանով, որ պետական խորհրդանիշներն այսուհետեւ օրենքի տեսքով են գոյություն ունենալու: Մինչ այդ, դրանք իրավական ուժով գոյություն ունեին 1992-93 թթ. ԼՂՀ Գերագույն խորհրդի ընդունած համապատասխան որոշումներով: Բացի կիրարկելի ձեւերից, տրվել են նաեւ դրոշի ու զինանշանի տեքստային բացատրությունները, այսինքն՝ թե դրանց վրա առկա յուրաքանչյուր տարր ինչ ստույգ իմաստ ունի:

Առաջին ընթերցումից հետո անցած ժամանակահատվածում, աշխատանքային քննարկումների արդյունքում, խորհրդարանականները վերջնատեսք են տվել դրանց: Մասնավորապես, զինանշանի հեղինակ Լավրենտի Ղալայանի հետ համաձայնեցվել են զինանշանի բնութագրական նրբերանգները՝ նկատի առնելով, որ այն սովորաբար օգտագործվում է թե՛ գունավոր եւ թե՛ սեւ-սպիտակ տարբերակներով, վերացվել են անկարեւոր տարրերը:

Նիստում բուռն քննարկումների առիթ է դարձել ԼՂՀ պետական դրոշի հեղինակի ով լինելու հետ կապված հարցը: Եթե օրհներգի եւ զինանշանի հեղինակները հայտնի են եւ շեշտվում են նրանց անունները, ապա ոչ մի փաստաթուղթ չի պահպանվել, թե իրականում ով է հեղինակել Արցախի պետական դրոշը: Պատգամավորների մի մասը գտնում է, որ եղել է ԼՂՀ Գերագույն խորհրդի վաղամեռիկ նախագահ Արթուր Մկրտչյանի նախագծով, մյուսները պնդում են, թե դրոշի հեղինակը եղել է արտասահմանցի մի հայ նկարիչ:

Առաջարկ եղավ խորհրդակցել նախկին ԳԽ նախագահության անդամների հետ, ճշտել համընդունելի տեսակետը եւ կազմել միձայնագրություն, որն էլ կդառնա ԼՂՀ պետական դրոշի հեղինակազորության փաստաթուղթը: Պետական խորհրդանիշների օրենքը չի պարտադրում հեղինակի անվան նշումը, դա ավելի շատ պատմական փաստի վկայագրման նշանակություն ունի: Հուսանք, որ վերջնական ճշտումը կլինի ոչ հեռու ապագայում, իսկ ահա պետական խորհրդանիշների ճիշտ օգտագործումն արդեն բոլորի պարտքն է: Այսուհետեւ անհրաժեշտություն է լինելու խստագույնս պահպանել օրենքով նախատեսված պահանջները, մասնավորապես կապված այն բանի հետ, թե ովքեր իրավունք ունեն դրանք օգտագործելու, ի՞նչ հանգամանքներում, ե՞րբ եւ այլն: Այս հստակեցումը պատահական չէ. լինում են դեպքեր, երբ, ասենք, պետական դրոշի կամ զինանշանի օգտագործումը ոչ մի կապ չի ունենում տվյալ կառույցի կազմակերպած միջոցառման նշանակության հետ:

ԿԻՄ ԳԱԲՐԻԵԼՅԱՆ
Ստեփանակերտ

Ինչպես Հայաստանը կարող է օգտվել միջազգային ֆինանսական ճգնաժամից

Օգտագործելով նրա ընձեռած հնարավորությունները՝ բացասական հետեւանքները չեզոքացնելու համար

Երբ համաշխարհային լրատվամիջոցները սկսեցին խոսել ամերիկյան ֆինանսական ճգնաժամի մասին, աշխարհի մնացած երկրների մեծ մասում թերեւս այնքան էլ լավ չէին պատկերացնում, թե դա ի՞նչ է, եւ չէին մտածում, թե այն հասնելու է նաեւ իրենց: Դրա պատճառը թերեւս այն էր, որ երկու տարի առաջ ԱՄՆ-ում սկսված հիպոթեկային ճգնաժամը էական ազդեցություն այլ երկրների տնտեսությունների եւ կենսամակարդակի վրա չթողեց: Շատերը մտածեցին, որ սա էլ կանցնի, առանց հասկանալու, որ երկու տարի առաջ սկսված հիպոթեկային ճգնաժամը ընդհանուր ֆինանսական ճգնաժամի միայն սկիզբն էր եւ առիթը: Ինչեւէ:

Վերջին 1-2 ամիսներին արդեն աշխարհում սկսեցին զգալ ճգնաժամի անմիջական ազդեցությունն իրենց տնտեսությունների վրա՝ պետությունները, իրենց բիզնեսի վրա՝ գործարարները, եւ իրենց կյանքում՝ սովորական մարդիկ: Որքան էլ մենք բոլորս չէինք ցանկանում եւ որքան էլ երկրի վարչապետը հույս էր հայտնում, որ ճգնաժամի ալիքները չեն հասնի Հայաստան, դա, այնուամենայնիվ, տեղի ունեցավ նաեւ մեզ մոտ:

Թե Հայաստանի տնտեսության վրա ինչպես կազդեր միջազգային ճգնաժամը եւ ինչից հնարավոր կլիներ խուսափել, անդրադարձել էինք մեր թերթի նախորդ համարներից մեկում (**«Ազգ»**, 19 նոյեմբերի, 2008, «Միջազգային ֆինանսական ճգնաժամն ազդելու է Հայաստանի վրա»): Այդ պահին դեռ հանքարդյունաբերական կոմբինատներում չէր դադարեցվել աշխատանքը, արդյունաբերական այլ ճյուղերի մյուս ձեռնարկություններն էլ չէին բարձրաձայնել իրենց դժվարությունների մասին, շինարարության ոլորտը եւ անշարժ գույքի շուկան սպասողական իրավիճակում էին: Միաժամանակ ընդգծել էինք, որ մեր ֆինանսական համակարգում ճգնաժամ չի լինի:

Ինչպիսի՞ն է իրավիճակն այժմ եւ ի՞նչ կարելի է սպասել առաջիկայում:

Նախ անդրադառնանք ֆինանսական ճգնաժամի բացասական հետեւանքներին, որոնք արդեն առկա են: Դրանցից հիմնականն այժմ մեր արդյունաբերության առաջատար ճյուղերից մեկում՝ հանքարդյունաբերության մեջ ստեղծված վիճակն է: Պղնձի եւ մոլիբդենի պահանջարկի, հետեւաբար նաեւ գների կտրուկ անկումը միջազգային շուկայում մեկ ամսվա ընթացքում վնասաբեր դարձրեց այս ձեռնարկությունների հետագա աշխատանքը: Դժբախտաբար, այս միտումը կարող է շարունակվել եւ հավանական դարձնել նաեւ մետաղական հանքանյութեր մշակող ընկերությունների գործունեության ամբողջական կամ մասնակի դադարեցումը: Ինչ ջանքեր էլ գործադրի կառավարությունն այստեղ, հանքարդյունահանման եւ մետաղամշակման ձեռնարկությունների լիարժեք գործունեությունը կարող է վերսկսվել միայն միջազգային գների բարձրանալու դեպքում:

Դեռեւս նկատելի չէ սննդարդյունաբերության, մասնավորապես արտահանման ուղղվածություն ունեցող ընկերությունների վրա ճգնաժամի ազդեցությունը, բայց արդեն նրանք էլ սկսել են խոսել պահանջարկի անկման միտումների մասին: Առաջիկայում հնարավոր է այս ճյուղում եւս արտահանման նվազում:

Վերջին տարիներին բուռն թափով զարգացող շինարարությունը նոյեմբեր ամսվա տվյալներով նախորդ ամսվա համեմատ կտրուկ անկում է արձանագրել: Շինարարության ծավալները, փաստորեն, սկսել են նվազել, ինչի հավանականության մասին նույնպես նշել էինք մեր նախորդ հրապարակման մեջ, իսկ անշարժ գույքի շուկայում դեռ շարունակվում է սպասողական իրավիճակը:

Բացասական գործոններից է նաեւ մասնավոր փոխանցումների նվազումը, որը նկատվում է դեռ օգոստոսից: Քանի որ ճգնաժամը սկիզբ է առել ԱՄՆ-ում ու լուրջ բացասական ազդեցություն է ունեցել նաեւ Ռուսաստանի տնտեսության վրա եւ քանի որ հենց այս երկու երկրներից են հիմնականում մասնավոր փոխանցումները գալիս Հայաստան, ապա հավանական է, որ դրանք հետագայում եւս նվազեն:

Սակայն որքան էլ անսովոր թվա ոմանց եւ որքան էլ այդ միտքը շահարկման ենթարկեն սեփական տգիտությունը թաքցնել չկարողացողները, միջազգային ֆինանսական ճգնաժամը նաեւ դրական ազդեցություններ է թողնում եւ նոր հնարավորություններ բացում Հայաստանի համար:

Նախ՝ կրկին փաստենք, որ Հայաստանի ֆինանսական համակարգը եւ մասնավորապես բանկայինը զերծ մնացին ֆինանսական ճգնաժամից եւ համանման զարգացումներ մեզ մոտ հնարավոր չեն: Պատճառներն այն են, որ հայկական բանկերն ունեն բարձր լիկվիդայնություն եւ լավ կապիտալիզացված են: Այսինքն, նրանց սեփականատերերն անընդհատ ավելացնում են այդ բանկերի կապիտալը, բանկերն ունեն բավարար միջոցներ ընթացիկ վճարումներ իրականացնելու համար, աճում են տրամադրված վարկերն ու ներգրավված ավանդները, ակտիվները հուսալի են եւ այլն: Եվ դա՝ չնայած այն բանին, որ հայկական բանկերի սեփականատեր օտարերկրյա բանկերից շատերը դժվարություններ ունեն եւ չեն կարող նոր միջոցներ հատկացնել:

Հայկական բանկերի հուսալիությունը փաստում է նաեւ այն, որ վերջերս միջազգային ֆինանսական կառույցներ եւ միջազգային համբավ ունեցող խոշոր բանկեր իրենց գումարներն են ներդնում հայկական բանկերում: Եվրոբանկը մի շարք հայկական բանկերի վերջին մեկ ամսվա ընթացքում նոր վարկեր տրամադրեց եւ դարձավ թվով 4-րդ հայկական բանկի բաժնետերը: Սինդիկացված վարկեր մեր բանկերին տրամադրեցին մի շարք միջազգային բանկեր: Կարող ենք արձանագրել, որ ֆինանսական միջոցների ներհոսք է նկատվում դեպի Հայաստանի բանկային համակարգ: Սա ճգնաժամի դրական հետեւանքն է, որը կարող էր եւ չլինել, եթե մեր բանկային օրենսդրությունն ու բանկային վերահսկողությունը չլինեին անհրաժեշտ բարձրության վրա:

Ֆինանսների ներհոսքը կարող է նաեւ արագացնել Հայաստանը ֆինանսական կենտրոն դարձնելու կառավարության նպատակների իրականացումը: Հիմա, միջազգային ճգնաժամի այս օրերին ամենահարմար պահն է Հայաստանի ֆինանսական համակարգը որպես ճգնաժամը շրջանցած կղզյակ աշխարհում ագրեսիվ գովազդելու համար: Առայժմ դա չի արվում, այլ միայն խոսվում է Հայաստանում: Մինչդեռ դա հնարավորությունների լուրջ պատուհան է եւ կարող է ոչ պակաս զգալի միջոցներ բերել Հայաստան, քան այն գումարները, որ Հայաստանի կառավարությունը ջանում է ստանալ Համաշխարհային բանկից եւ մյուս միջազգային ֆինանսական կառույցներից:

Բավական է մատնանշենք մեկ օրինակ: Արտերկրում գտնվող մեր հայրենակիցների մեծամասնությունը, բնականաբար, ունի որոշակի խնայողություններ, որոնցից էլ Հայաստան փոխանցումներ են կատարվում: Աշխատած գումարների հիմնական մասը նրանք իրենց հետ բերում են Հայաստան վերադառնալիս: Ֆինանսական ճգնաժամից տուժած ռուսական կամ ամերիկյան բանկերում գտնվող նրանց միջոցները դեպի Հայաստանի բանկեր ուղղելը ոչ միայն դրանք կփրկեն փոշիացման սպառնալիքից, այլեւ էական ֆինանսական միջոցներ կբերեն հայկական բանկերին ու տնտեսությանը: Իսկ եթե արտերկրում ժամանակավոր աշխատածներին ավելանան նաեւ սեփական բիզնես ունեցողների օտարերկրյա ինչ-որ բանկում, արժեթղթերի մեջ կամ «բարձի» տակ դրած գումարները, չխոսելով արդեն սփյուռքի միջոցների մասին, ապա կարելի է միայն ենթադրել, թե դա ինչ արդյունք կտա: Այդ ժամանակ արդեն կարող ենք խոսել ոչ թե ճգնաժամին դիմակայելու, այլ տնտեսության զարգացման նոր ու հավակնոտ ծրագրերն առաջ մղելու մասին: Սակայն ոչ միայն կառավարությունը, այլեւ հենց իրենք՝ հայկական բանկերը քայլեր չեն կատարում արտերկրում ագրեսիվ ներկայանալու ուղղությամբ:

Ճգնաժամի ընձեռած մյուս դրական գործոնը չի կարելի աչքաթող անել: Դա միջազգային շուկայում հումքային ապրանքների՝ բենզինի, ցորենի եւ այլնի գների իջնելն է: Հայաստանում բենզինի գների նվազման տեմպն ավելի բարձր է, քան միջազգային գներինը: Թեեւ ուշացումով, սննդամթերքի (ալյուր, բրինձ եւ այլն) որոշ գներ նույնպես նվազել են եւ անգամ հացի գներն են սկսել իջնել: Սա հնարավորություն կարող է լինել մեր արդյունաբերության եւ հատկապես սննդարդյունաբերության համար: Ճյուղի ընկերությունները, օգտվելով հումքի եւ վառելիքի գների իջեցումից, հնարավորություն են ստացել նվազեցնելու իրենց արտադրության ծախսերը եւ անգամ պահանջարկի նվազման պայմաններում զարգանալու:

Ճգնաժամը հնարավորություն է ստեղծում նաեւ մեր տնտեսության բազմազանեցման (դիվերսիֆիկացման) համար: Եթե վերջին տարիներին տնտեսական աճն առավելապես տեղի էր ունենում շինարարության եւ ծառայությունների ոլորտների զարգացման հաշվին, ապա այստեղ նկատվող պահանջարկի անկման եւ ծավալների նվազման միտումների առկայությամբ, ինչպես նաեւ հումքի էժանացմամբ, դեպի Հայաստան ֆինանսական նոր միջոցների հոսքի պարագայում հնարավորություն է առաջանում զարգացնելու նաեւ տնտեսության իրական հատվածը՝ արդյունաբերությունը եւ գյուղատնտեսությունը:

Ասվածին պետք է ավելացնել, որ կառավարության քայլերը ճգնաժամի բացասական ազդեցություններին դիմակայելու ուղղությամբ չի կարելի անտեսել: Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից նոր վարկային միջոցներ ներգրավելը՝ փոքր ու միջին բիզնեսին վարկավորելու համար, գործարար պայմանների բարելավումը, պետություն-մասնավոր համագործակցության ստեղծումը եւ համահայկական նշանակության ծրագրերի նախաձեռնումը թույլ կտան չեզոքացնել բացասական գործոններն ու պահպանել երկրի տնտեսական աճը: Մնում է, որ դրանք կյանքի կոչվեն, ինչպես նաեւ հնարավորինս լավ օգտագործվեն այն երկու հիմնական հնարավորությունները՝ ֆինանսների ներհոսք եւ հումքի գների նվազում, որոնք ընձեռվել են մեզ այս պահին:

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

Տխուր ռեպլիկ կամ տեղական՝ զուտ հայկական ռեկորդներ

- Ջուր եմ ծախում սառը ջուր,
Զուգարանի փողն էլ տուր...

Թվում է՝ հին երգ է, բայց ժամանակակից թեմայով: Ինչեւէ: Մտնում ես երեւանյան սովորական մի ճաշարան կամ սրճարան, եւ զուգարանի դռան վրա գրված է՝ գինը հիսուն դրամ: Մյուսի դռանը՝ հարյուր դրամ եւ այլն: Մտնում ես հեռախոսից օգտվելու, վաճառողուհին զգուշացնում է՝ մեկ զանգը՝ 50 կամ հարյուր: Ես էլ վճարում եմ, զանգահարում ընկերոջս ու զգուշացնում: Հանկարծ այսինչ սրճարանից չզանգես՝ թանկ է... Թե չէ իմ միամիտ դոկտոր-[illegible] ընկերը, որ իր տնից զանգել չի կարողանում (պարզ է, հեռախոսը պարտքի պատճառով անջատել են), գոնե էժան տեղից զանգ կտա նոր աշխատանք գտնելու հույսով:

Մոռացա ասել, որտեղ զանգ տալն ու հեռախոսից օգտվելն էժան են, սուրճն էլ է էժան: 50 կամ 100 դրամ, ոչ թե 200, 500 կամ ավելի... Չափված շշերով վաճառվող ջուրը, որ կողքի չոր բերան ցայտաղբյուրի ջուրն է: Իսկ ցայտաղբյուրը հուշարձանի նման ծարավ կանգնել է: Տխուր է, բայց այդ ցայտաղբյուրները մահարձանների նման քարացել են՝ արցունք էլ չունեն, որ սգան մեր օրերի տխրությունը: Հայրենիքի, քաղաքամայր Երեւանի կարոտով վերադարձած հայորդիները իրենց կարոտն ամեն քայլափոխի փոխարինում են հիասթափության եւ կամաց մռնչում «սովետական» օրերի մի երգ.

- Գարուն Երեւան, սիրուն Երեւան...

Ու ոչ կարոտի դեմը կարող ես առնել, ոչ էլ հիասթափության:

Հիշում եմ, թե մեզ այցելող հյուրերին ինչ պարծանքով ու հպարտությամբ էինք ցուցադրում մեր ժողովրդի լիաձեռն, սրտահույզ հյուրընկալության ռեկորդները: Փարաքարից մինչեւ Երեւան մեքենաներով անցնողներին ձրի թարմ լավաշ, պանիր ու թան, մրգեր հյուրասիրող գյուղացիներին: Չհաշված տնական գինին, մածուն ու օղին: Երեւանի որեւէ սրճարանում մեր աշխատավարձի 10 տոկոսով լիարժեք սեղան գցող մեր բուֆետչիկ աղբերներին, ամեն քայլի ամպեր համբուրող ցայտաղբյուրների սառնորակ ջուրը վայելող ժողովրդին: Սիրտս սկսում է ցավել ու թպրտալ: Որ էսպես գնա, մենք մեր տան մեջ, մեր քաղաքի, մեր երկրի մեջ դառնալու ենք օտար մի հյուր, որը չի ճանաչում իր հայրենիքը: Մեր հայրենիքը կարծես մերը չէ, գողացել են: Վերացրել են զուտ հայկական մեր գեղեցիկ ազգի դեմքը, պլաստիկ վիրահատություն են արել մեր մեջ ապրած լավն ու բարին, մեր դարերով հղկված հպարտությունը, փողով ծախել են մեր բարությունը, բարոյականությունը, մեր անքառամ հայացքը, մեր հանգիստ շնչառությունը, տակնուվրա են արել, մեզ զրկել են մեզնից, թարախ ու թույն են սրսկել մեր օրուգիշերվա մեջ: Գավառական Երեւանը քաղաքամայր դարձած մեր թշվառներին դարձրել են կենդանի ուրվականներ: Ու այսօր շքեղաշուք խանութների, սրճարան-ռեստորանների առջեւ արեւածաղկի սերմ չրթող, գետինը կեղտոտող, թանկարժեք ծխախոտները բերանների անկյունում, հաստավիզ, հաստամարմին «տղերքի» աղայական աչքերի առաջ ողորմություն խնդրող մուրացկանները ինձ լացացրին:

Չէ, չեղավ: Էլ չեմ կարող: Շատ եղավ: Էլ գրել չեմ ուզում: Գնամ ռեպլիկը մեքենագրելու դրամ ճարեմ:

Կրկնակի թոշակառուի շուրթերից գրի առավ

ԹԱԹՈՒԼ ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆԸ

Հարավային Ամերիկան ստեղծում է միասնական արժույթի գոտի

Ստորագրվել են ռուս-վենեսուելական պայմանագրեր

«Ամերիկայի բոլիվարյան այլընտրանք» (ALBA) կազմակերպության անդամ հարավամերիկյան պետությունները երեկ պայմանավորվել են ստեղծել միասնական արժույթի գոտի, որպեսզի հաղթահարեն համաշխարհային ֆինանսատնտեսական ճգնաժամը եւ նվազեցնեն իրենց տնտեսական կախվածությունը դոլարից: Այդ մասին հաղորդում է Ֆրանսպրես գործակալությունը:

Որոշումն ընդունվել է Վենեսուելայի, Բոլիվիայի, Նիկարագուայի, Հոնդուրասի, Դոմինիկյան Հանրապետության եւ Էկվադորի ղեկավարների հանդիպման ժամանակ: Էկվադորի նախագահը հանդիպմանը ներկա է գտնվել դիտորդի կարգավիճակով: Հենց Էկվադորի նախագահ, նախկին տնտեսագետ Ռաֆայել Կոռեան է առաջարկել լատինամերիկյան ընդհանուր բանկ եւ տարածաշրջանային դրամական համակարգ ստեղծել, որի հիմքը կդառնա էլեկտրոնային արժույթը:

«Մենք մտադիր չենք ձեռքերս ծալած սպասել, թե Արժույթի միջազգային հիմնադրամը եւ Համաշխարհային բանկը երբ կլուծեն մեր խնդիրները», հանդիպման ժամանակ ընդգծել է Վենեսուելայի նախագահ Ուգո Չավեսը: Նա առաջարկել է նոր արժույթն անվանել սուկրե, որը իսպաներեն «շրջանային փոխհատուցման միասնական համակարգ» բառերի հապավումն է: 2000 թվականին ԱՄՆ դոլարին անցնելուց առաջ այդպես էր կոչվել Էկվադորի ազգային արժույթը:

Չավեսը չի բացառում, որ մոտ ժամանակներս դաշնակիցների միջպետական հաշվարկներում օգտագործվելիք սուկրեն կարող է դառնալ իրական արժույթ: Վենեսուելայի նախագահը հանդիպման մասնակիցներին նաեւ կոչ է արել փոխառություններ չվերցնել ամերիկյան բանկերից:

Հարավամերիկյան պետությունների ղեկավարների հանդիպումից հետո Վենեսուելայի նախագահ Ուգո Չավեսը ընդունել է ՌԴ նախագահ Դմիտրի Մեդվեդեւին, որի հետ համաձայնություն է ձեռք բերվել մասնավորապես ստեղծելու ռուս-վենեսուելական բանկ, փոխադարձ հաշվարկներում օգտագործել ազգային արժույթներ եւ զարգացնել ռազմական ու ռազմատեխնիկական համագործակցությունը: Այդ մասին հաղորդում է ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ գործակալությունը:

ՌԴ նախագահը հայտնել է, որ բանակցությունների ժամանակ քննարկվել է նաեւ ազգային արժույթներով պահուստներ ստեղծելու հնարավորությունը:

Երկու ղեկավարների բանակցություններից հետո ստորագրվել է փաստաթղթերի փաթեթ: Մասնավորապես ստորագրվել է փոխըմբռնման հուշագիր ՌԴ միացյալ նավաշինական կորպորացիայի եւ վենեսուելական «Պետրոլեոս դե Վենեսուելա նավալ» պետական նավթային ընկերության միջեւ: «Գազպրոմը» եւ Վենեսուելայի նավթային ընկերությունը համաձայնագիր են ստորագրել Օրինոկոյի գոտում նավթաբեր շերտերի համատեղ ուսումնասիրման վերաբերյալ: Որոշված է համագործակցել նաեւ ատոմային էներգիայի խաղաղ օգտագործման ասպարեզում: Ստորագրվել են նաեւ համաձայնագրեր օդային հաղորդակցության եւ երկու երկրների քաղաքացիների անվիզային ուղեւորությունների վերաբերյալ, ինչպես նաեւ էներգետիկայի ոլորտում համագործակցելու միջկառավարական համաձայնագիր:

ՀՆԴԿԱՍՏԱՆ

Իսլամիստների խոշոր ահաբեկչություն Մումբայում

Հնդկաստանի տնտեսական խոշոր կենտրոն Մումբայ (Բոմբեյ) քաղաքում նախորդ գիշեր իսլամիստ ահաբեկիչները զինված հարձակումներ եւ պայթյուններ են կազմակերպել մի քանի մարդաշատ վայրերում, ինչպես նաեւ «Թաջ Մահալ» եւ «Թրայդենտ օբերոյ» հյուրանոցում: Հնդկական լրատվամիջոցները հաղորդում են, որ երեկ առավոտյան ոստիկանության եւ բանակային հատուկ ջոկատների ուժերով հաջողվել է ազատագրել երկու հյուրանոցներում պատանդի վիճակում հայտնված օտարերկրացիներին:

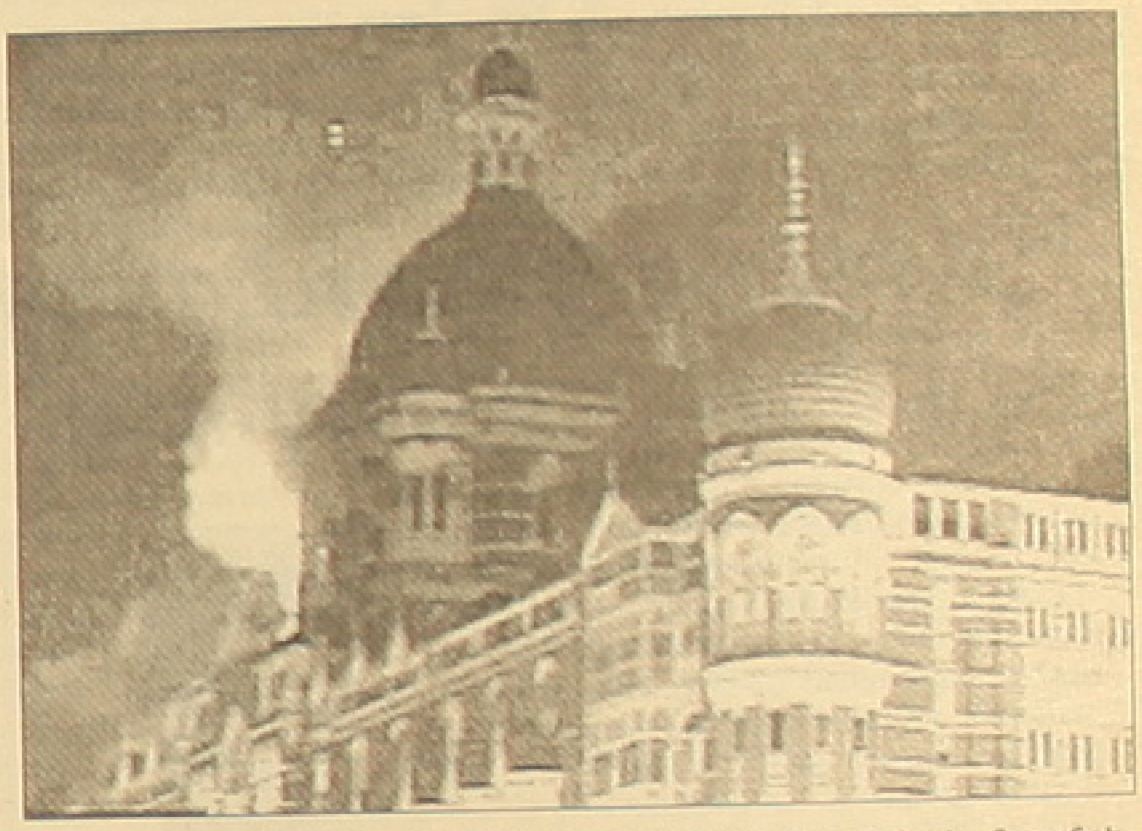

Վերջին տեղեկությունների համաձայն, Մումբայում ահաբեկչական պայթյուններից զոհվել են 125-ից ավելի անձինք: Վիրավորների թիվը մոտ 375 է: Նրանց վիճակը շատ ծանր է:

«Թաջ Մահալ» հյուրանոցը Մումբայի «այցեքարտերից» մեկն է եւ գտնվում է օվկիանոսի ափին, «Հնդկաստանի դարպաս» հուշահամալիրի մոտ: Նոյեմբերի 26-ի ուշ երեկոյան հյուրանոց ներխուժած ահաբեկիչները հրազենից կրակ են բացել եւ հերթապահներից պահանջել են հայտնել արեւմուտքի զբոսաշրջիկների սենյակների համարները: Կրակահերթերից ոմանք սպանվել են, ուրիշները փախել են եւ թաքնվել շենքի տարբեր հարկերում:

Վեց պայթյուններից հետո հրդեհ է բռնկվել, ոչնչացնելով շենքի վերին հարկերի մեծ մասը: Հրշեջները տարհանել են այդ հարկերի կենվորներին:

Իսլամիստների զավթած մյուս՝ «Թրայդենտ օբերոյ» հյուրանոցում գիշերվա ընթացքում որոտացել է երկու պայթյուն:

Ավելի վաղ իսլամիստ ահաբեկիչները հեռուստատեսությամբ տարածել էին հայտարարություն, պահանջելով հնդկական բանտերից ազատ արձակել իրենց զինակիցներին՝ առեւանգված օտարերկրացիների արձակման դիմաց: «Ռոյթեր» գործակալությունը նշում է, որ իսլամիստներն իրենց զինակիցներին անվանել են «հնդիկ մոջահեդներ»: «Հնդկաստանում մահմեդականները չպետք է ճնշումների ենթարկվեն», երկրի հեռուստատեսությամբ հայտարարել է իսլամիստ գրոհայիններից մեկը:

Ֆինանսական ճգնաժամ ամենուրեք... բացի Լիբանանից

Անգլիական «Ինդիփենդենտ» թերթի միջինարեւելյան երկրների հատուկ թղթակից, մեզ քաջ ծանոթ լրագրող Ռոբերտ Ֆիսքն իր ստորեւ թարգմանաբար ներկայացվող հոդվածում փորձում է հասկանալ լիբանանյան ֆենոմենի գաղտնիքը, մեր մտքում որոշ զուգահեռներ առաջացնելով...

Մի հրեշ է ոռնում ամբողջ օրը (նաեւ երեկոյի մեծ մասը) Բեյրութի իմ տան կողքին: Տանտերս՝ Մուսթաֆան զովացուցիչների իր խանութում նստած է, մատները խրած ականջների մեջ: Ես աշխատում եմ «Ինդիփենդենտի» գրասենյակում, որի արանքներից մանր փոշին ներթափանցում է եւ ծածկում գրասեղանս, գրքերը, արխիվային նյութերս, «լեփթոփս» եւ ինձ: Այո, շինարարական աշխատանքներ են առաջ գնում հենց իմ տան կողքը, որտեղ շուտով բարձրանալու է զույգ աշտարակներով բնակարանային մի նոր համալիր: Ամբողջ Բեյրութով մեկ իրավիճակը նույնն է: «Երկնակամարը» անընդհատ փոփոխվում է նոր բազմահարկ շենքերի կառուցման հետեւանքով:

Հավատացեք ինձ, Լիբանանում՝ այս երկրում, որի անունը դեռեւս հոմանիշ է պատերազմի, բիզնեսը ծաղկում է այսօր, մինչ աշխարհում կապիտալիզմը անկում է արձանագրում «բիբլիական» մասշտաբներով:

Ես չեմ խնդրում, սիրելի ընթերցողներ, որ ներդրումներ կատարեք այս փոքրիկ պետության մեջ, որտեղ բազում գերեզմանոցներ եւ պաղեստինցի փախստականների խղճուկ ճամբարներ կան: Ես տնտեսագետ չեմ: Երեք անգամ ձախողվել եմ մաթեմատիկա առարկայից: Բայց ուզում եմ հասկանալ, թե ինչպես է, որ միջինարեւելյան այս փոքրիկ հողակտորը կարողանում է «թռչկոտել» ամբողջ աշխարհին պատուհասող տնտեսական «ցիկլոնի» պայմաններում:

Բեյրութի «Բլոմբանկն» իր եկամուտներում 34 տոկոսի ռեկորդային աճ է արձանագրել այս տարվա անցած 3 եռամսյակներում: «Աուդի Սարադար բանկի» նախագահը, որը նաեւ կառավարության տեղահանվածների նախարարությունն է ղեկավարում, նշում է, որ Լիբանանն այս տարի ակնկալում է ներքին համախառն արտադրանքի ամենաբարձր ցուցանիշն ունենալ: Անշարժ գույքի գները շարունակում են «վեր խոյանալ» սրընթաց: Եվ սա այն դեպքում, երբ երկրի ներքին պարտքը կազմում է 45,5 միլիարդ դոլար:

Պարզաբանելու համար իմ «նոութբուքով» դուրս եկա հարցում փորձ անելու: Պարզեցի, որ «Աուդի բանկը» իրականում 20 միլիոն դոլար է կորցրել Լեման եղբայրների (ամերիկյան բանկ) սնանկացման հետեւանքով, բայց կարողացել է խուսափել Ուաչովիայի անկման հետեւանքներից: Ընդհանուր առմամբ Լիբանանի 58 բանկերն այս տարի կարողացել են 750 միլիոն դոլարի եկամուտ ստանալ: Իսկ ինչո՞ւ է ապահով համարվում այս գումարը: Որովհետեւ երեք տարի առաջ Լիբանանի կենտրոնական բանկը արգելեց բոլոր առեւտրական բանկերին կրկնօրինակել ամերիկյան մեթոդի կիրառումը: Նրանցից ոչ մեկը ներդրում չկատարեց ամերիկյան կասկածելի հիպոթեկային գործառույթներում: Իրականում այդ բանկերին արգելված է Լիբանանից դուրս որեւէ վայրում անշարժ գույքի ներդրումներ կատարել:

Լիբանանը նավթ չունի: Թե՞ ունի: 1976-ին, երբ Ղասան Թուեյնին նավթարդյունաբերության նախարար էր, աշխարհի նավթային ընկերությունների մեծամասնությունը հետաքրքրություն ցուցաբերեց պեղումներ կատարելու Բաթրունի եւ Տրիպոլիի միջեւ ընկած տարածքում: Բայց այդ առնչությամբ գրասենյակի բացման օրը պատերազմ սկսվեց Սիրիայի եւ պաղեստինցիների միջեւ եւ ընդգրկեց այդ տարածքը: Հետո՝ 1980-ին տնտեսագետ Մարուան Իսկանդարն այդ ժամանակվա նախագահ Էլյաս Սարգիսին առաջարկեց վերանայել այդ գործը: Բայց նախագահն ընդառաջ չգնաց, ասելով, որ լիբանանցիներն առանց այն էլ «մի քիչ խենթ» են առանց նավթի, իսկ նավթ ունենալու դեպքում «ամբողջովին» կկորցնեն իրենց խելքը: «Եվ նույնիսկ եթե նավթ հայտնաբերեն, սիրիացիները չեն թողնի, որ շահագործենք», ասել է նա: Այսօր սիրիացիները քաղաքականապես վերադարձել են Լիբանան, եւ Սինիորայի կառավարությունը չի շտապում զբաղվել նավթի հարցերով:

Բայց լիբանանցիներն ունեն ուրիշ «հարստություն»: Նույնքան արժեքավոր, որքան նավթը: Աշխարհում Լիբանանը գուցե միակ երկիրն է, որի բնակչության 35-40 տոկոսը աշխատում է դրսում՝ արտասահմանում: Նրանք տարեկան մոտ 7,5 միլիարդ դոլար են ուղարկում տուն: Լիբանանը նաեւ ստացել է 1,3 միլիարդ դոլար Փարիզից, մի մասն այն ընդհանուր 7,6 միլիարդ դոլարի, որ Ֆրանսիան խոստացել է որպես օգնություն հատկացնել Լիբանանում կառավարական բարենորոգումների համար:

Ավելին, «Հզբոլլահն» ամեն տարի 1 միլիարդ դոլար է ստանում Իրանից ի հեճուկս ահաբեկիչներին դրամական օգնություն չցուցաբերելու Ամերիկայի գործադրած ջանքերի:

Ինչ վերաբերում է ազգային պարտքին, քաղաքագետները մեծ խնդիր չեն տեսնում: Դրա առնվազն 24 միլիարդը արտարժույթով է, իսկ 21 միլիարդ դոլարը՝ լիբանանյան դրամով: Այդ ընդհանուր 45 միլիարդի 80 տոկոսը գտնվում է լիբանանյան բանկերում կամ անհատ լիբանանցի գործարարների մոտ, որոնք շահագրգռված չեն, անշուշտ, երկիրը սնանկացնելու: Ընդհակառակը, գոհ են, որ շարունակում են եկամուտներ ստանալ տոկոսներից:

Զարմանալի է, որ միջինարեւելյան, երբեմն դժոխայինի վերածվող մթնոլորտում Լիբանանը՝ քաղաքական տեսակետից առանց անիվների այդ «Ռոլսռոյսը», կարողանում է ծայրը ծայրին հասցնել եւ կորուստներ չկրել: Պետք չէ՞, որ աշխարհը դասեր քաղի այս բոլորից:

Թարգմ. Հ. Ծ.

ՄԱԿ-ը համաձայն է Կոսովոյում ԵՄ առաքելության ներկայությանը

ՄԱԿ-ի Անվտանգության խորհուրդը միաձայն հավանություն է տվել Կոսովոյում միջազգային ուժերի ներկայության նոր ձեւաչափին: Տվյալ տեսակետն արտահայտվել է ՄԱԿ-ի գլխավոր քարտուղար Պան Գի Մունի զեկուցագրում:

Ենթադրվում է, որ Բելգրադը կհամաձայնի Կոսովոյում Եվրամիության առաքելության տեղաբաշխմանը, պայմանով, որ տարածաշրջանում ՄԱԿ-ի առաքելությունը գերակայություն ունենա: Մասնավորապես Կոսովոյի սերբական շրջաններում տեղական իշխանությունները կհամագործակցեն ՄԱԿ-ի հետ, չենթարկվելով Պրիշտինային՝ ըստ ՄԱԿ-ի ԱԽ 1244-րդ բանաձեւի, որը հավաստում է Սերբիայի տարածքային ամբողջականությունը:

Պան Գի Մունի զեկուցագրում նաեւ սահմանվում են Կոսովոյում ԵՄ առաքելության տեղաբաշխման կարգն ու պայմանները: Նիստի մասնակիցները ողջունել են ՄԱԿ-ի հետ համագործակցելու Բելգրադի եւ Պրիշտինայի պատրաստակամությունը:

Սերբական երկրամաս Կոսովոն ՄԱԿ-ի ժամանակավոր վարչակազմի կառավարման տակ է 1999 թվականից, իսկ 2008-ի փետրվարի 17-ին միակողմանի կարգով իրեն անկախ հռչակեց, հակասական արձագանքներ առաջացնելով աշխարհում: Սերբիան կտրականապես դեմ է Կոսովոյի անկախությանը, բայց մի շարք պետություններ ճանաչել են Կոսովոն:

ԱԶԳ

Մշակույթ

Հովհաննես Հարությունյանի մասին մամուլի հրապարակումներից մեկում այդպիսի մի խորագիր ուշադրությունս գրավեց՝ «Մեռածներին շատ բան են ների մ, նույնիսկ նրանց ճշմարտախոսությունը», մահվանից մեկ ամիս առաջ ինքն էր ասել: «Չեխ» Հովիկը... կյանքի արվեստային զգացողությամբ: Ընկերներն ասում են՝ բողջի սիրահար, մշավորական մարդ՝ կյանքն իր ծանրությունից (կենցաղից) դոկող, հեզնական, թեք ժպիտով:

91-92 թվականներն էին: Անհասկանալի փոփոխություններից փլուզվող միջավայրում մարդիկ միմյանց սկսել էին դժվար հասկանալ: Հրատարակչությունների աշխատանքները կազմալուծված էին, մի քանի ամիս խմբագրությունը բաժնի վարիչ չուներ: Մի առավոտ ներս մտավ համակրելի, միջին տարիքի, մտավորական կեցվածքով մի մարդ: «Չեխ» Հովիկն էր՝ այդպես ու սիրով: Առաջին անգամ բնագրից հայերեն է թարգմանել չեխ եւ սլովակ շատ գրողների՝ Յարոսլավ Հավլիչեկ, Իժի Շոտոլա, Յոզեֆ Մինարեկ, Միրոսլավ Ֆլորիան, Միլան Գունդելա, մտավորական բազմաթիվ կապեր, հարաբերություններ է ստեղծել Չեխիայում, տպագրել հոդվածներ՝ մեր արվեստագետներին ներկայացնող, թողարկել ձայներիզներ: Այդ երկրում նա, ինչպես ասում են, տանը մարդ էր, հարազատ, այնտեղ նրան սիրում ու գնահատում էին, այնպես ինչպես Լյուդմիլա Մոսալովային՝ Հայաստանում:

1983-ին Հովհաննես Հարությունյանն արժանանում է Չեխիայի մշակույթի նախարարության Հաշեկի անվան մրցանակին: Իր հուշերում բանաստեղծ, լրագրող Պետր Կովարժիկը Հովհաննես Հարությունյանին ներկայացնում է որպես մի մարդու, որ իր շուրջը կարողանում էր հավաքել տարբեր ազգերի մարդկանց. «Հովիկի շնորհիվ մենք ծա-

30-ականներին ռուսերենից թարգմանված Հաշեկի «Քաջարի զինվորի արկածները» երազում էր նորից թարգմանել, ասում էր՝ Հաշեկը գրել է Պրահայի խոսակցական լեզվով, ես միշտ երեւանյան ժարգոնով թարգմանեմ. չհասցրեց:

Լյուդմիլա Մոսալովայի մասին մի հաղորդում էր պատրաստել. ներկայացրել էր նրան այնպես, ինչպես Պրահայում իրեն տեսել, ինչպես ճանաչում էր: Հետո բողոքի, հայհոյախառը կեղծ հայրենասիրական զանգեր էր ստացել, թե ինչու է մեր ազգի բարեկամին այդպես ներկայացրել: Իրեն ամենից բնորոշը չթաքցնելը, կեղծ, սարքովի բաներ չասելն էր, բացահայտել երեւույթի, անձի էությունը, իրական՝ ինչպես կա»:

«Դերվիշն ու մահը» վեպը խորագրային եւ իմաստային առումով իր համար ճակատագրական էր: «Մարդը՝ անգունազարդ, հիմքից ցնցված եւ հետագայում մահվան դատա-

«Չեխ» Հովիկը հիշողությունների մեր մտապատկերում

էին իրեն կնքել գրական շրջանակներում: Մի քանի ամիս աշխատեց (բաժնի վարիչություն-այդպիսի բան չկար առաջվա մեր ընկալմամբ), գալիս-գնում էր: Ինքը շատ տարբեր էր հրատարակչական այդ խճճված միջավայրից, իր ներսում ուրիշ մշակույթ, ուրիշ մտածողություն էր կրում: Բարեկիրթ էր, մեղմ, տպավորվել է որպես նյութեղենությունից հեռու, ավելի բարձր, լուսավոր միջավայրի հոգի, բնավ չպարտադրող ու չպարտադրվող, ազատ, ներքին թեթեւություն կրող էություն:

Մահացածների տարիքը չի ավելանում, քառասունյոթը չէր լրացել, երբ կյանքին հրաժեշտ տվեց: Հիմա 60 տարեկան է մեր՝ երկրային հաշվումներով: Այստեղ թվերը մտնում են իրենց. ինչ-որ բան ճիշտ չեն «հաշվարկում»: Իմ առջեւ իր մահից հետո գրված մի քանի հոդվածներ են, իր լուսանկարները, որ դուստրը՝ Մարիամն է ուղարկել՝ համակրելի ժպիտ, խոսուն հայացք, ներքին թեթեւություն:

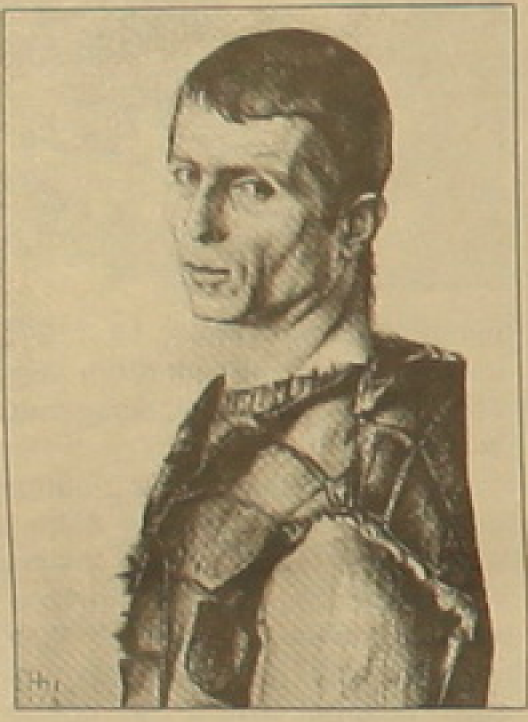

Հովհաննես Հարությունյան
Գործ՝ Ռուդոլֆ Խաչատրյանի
(1978)

Գրողների միությունում ընկերների՝ Հրաչյա Թամրազյանի, Վան Արյանի, Մեսրոպ Հարությունյանի, Էդվարդ Միլիտոնյանի, Հրաչյա Սարուխանի, Ռուբեն Հախվերդյանի, Հովհաննես Գրիգորյանի, Ալեքսանդր Բոժկոյի, Արեւշատ Ավագյանի, Արթուր Անդրանիկյանի, Վանուշ Շերմազանյանի շնորհիվ իրեն բնորոշ մթնոլորտ էր ստեղծվել, հիշել էին ծննդյան օրը, վերապրել կորստի ցավը: Հավուր պատշաճի խոսքեր չեն հնչել, եղել են նրանք, որոնց համար թանկ են անցյալի հիշողությունը, ու այդ հիշողությունը վերածել են օրվա իրականության՝ զգացնել տալով իրենց ընկերոջ ներկայությունը: Գրչակից կամ բոհեմի իր ընկերները Չեխ Հովիկին ընդունելի, մտերիմ կերպար են տվել՝ որպես կյանքը գրականության մեջ ապրող եւ գրականությունը՝ կյանքի, որոնող, պրպտող, անհանգիստ մարդու: Ինքը թարգմանիչ էր, թարգմանիչներն առհասարակ կապավորի դեր ունեն տարբեր մշակույթների միջեւ: Հովհաննես Հարությունյանը հայ եւ չեխ ժողովուրդների մշակութային կապավորի դերն էր ստանձնել: Կրթությամբ բանասեր էր, Երեւանի պետհամալսարանի շրջանավարտ: Չեխերեն սովորել էր համալսարանական տարիներին, այն ընտրելով որպես սլավոնական երկրորդ լեզու՝ 1968-ի Պրահայում տեղի ունեցածի տպավորությամբ: Հետագայում ուսումը շարունակել էր Կիեւի եւ Պրահայի համալսարաններում: Չեխական գրականությունը հայերեն թարգմանելը, հայկական միջավայրին ծանոթանալը դարձնելով կյանքի գործ, արել է դա նվիրումով

նոթացանք տարբեր բոհեմիստների հետ՝ Իտալիայից, Ֆրանսիայից, այլ երկրներից: Հաճախ էր լինում Չեխիայում, իսկ 1983 թվականին մասնակցեց ու փայլուն ելույթ ունեցավ Հաշեկի 100-ամյակին նվիրված միջազգային գիտաժողովում», գրում է նա Պրահայում լույս տեսնող «Օրեր» ամսագրում:

«80-ականներին որոշ ուշադրություն կար Մեղրու շրջանի նկատմամբ, պատմում է արձակագիր Մեսրոպ Հարությունյանը, դրա դրսեւորումներից մեկը գրողների միության Մեղրու բաժանմունքի ստեղծումն էր: Պատասխանատու քարտուղար նշանակվեց Հովհաննես Հարությունյանը: Ընտանիքով տեղափոխվեց Մեղրի, աշխատեց 3-4 տարի: Իր շուրջը հավաքեց Մեղրու ստեղծագործողներին, քննարկումներ էինք անում, գրական էջեր տպագրում: Այդ տարիներին սկսեց Մեշա Սելիմովիչի «Դերվիշը եւ մահը» վեպի թարգմանությունը: Առհասարակ սլավոնական լեզուները (գիտեր նաեւ ուկրաիներեն, խորվաթերեն) նրան հետ էին տրվում: Վեպի՝ «Թարգմանչի կողմից» վերջաբանում գրում է, թե վեպը մի մարդու մասին է, որը «ոչ զգայուն հերոս է, ոչ էլ հարյուր տոկոսանոց գոհ, ոչ կատարելապես բարի է, ոչ էլ միանշանակորեն չար, այլ պարզապես մարդ է», այս տողերը, կարծես իր մասին լինեն. շատ բնութագրական են: Ինքը իրադարձություններին համընթաց գնացող մարդ էր, կարող էր ոգեւորվել, հետո միանգամից դեպրեսիայի մեջ ընկնել: Որեւէ շրջապատում հայտնվելիս՝ դառնում էր կենտրոն, իր շուրջն էր հավաքում մյուսներին, շատ հետ էր բարեկամություն ստեղծում, մտերմանում:

պարտվող, բայց միաժամանակ խռովարար ու որոնող մարդը, որը զրկված է իրավունքից ու ելքից, կարող է մահվան ու կյանքի անիմաստության գաղափարի միջով ջանք թափել առավելագույնս կայանալու եւ իր վերջը մարդկայնորեն ապրելու համար, եթե չի հանձնվում նախօրոք, եւ եթե ապարդյուն պայքարում փորձում է հնարավորին չափ երկար պահել սեփական խղճի առավելությունը», սա մի հատված է վեպից:

Կյանքի անհասկանալի ճանապարհին մարդու համար ամենաբարդն ու որոշիչը սեփական դիմագիծը պահպանելն է, իրական, ոչ թվացյալ սեփական աչքերին... Դա հենց այդ «սեփական խղճի առավելությունը պահպանելն է, դիմադրելը, որ հոգեւոր մակարդակում լինել-չլինելու կարեւորություն ու նշանակություն ունի: Այդպես գրում են Հովհաննես Հարությունյանի մասին, մարդ, որ «չէր հանձնվում ու չհանձնվեց», «փորձում էր երկար պահել սեփական խղճի առավելությունը մեր այսօրվա կյանքի մանր ու ճղճիմ կրքերի, անիմաստ վեճերի, «հանուն գաղափարի» ընկերներին դավաճանողների բարոյականության, հոգեւոր անկման նկատմամբ» («Հայաստանի Հանրապետություն», 27 հունիս, 1995):

Այդպես է: Մարդկային կրքերի ու թուլությունների հորձանուտ հեղեղատում լուսավոր ուժերի կարիքն առավել սուր է զգացվում. նրանք էլ գնալով քչանում են, իսկ հեռանալուց հետո դատարկությունն անլցնելի մի տարածություն, անդունդ է բացում շարունակվող օրերի ու հիշողության միջեւ:

«Հովիկը պայծառ, լիարյուն կերպար էր ոչ միայն մեր գրական կյանքում, այլեւ մայրաքաղաքում: Այն եզակիներից էր, որ ձուլվում են քաղաքի կենսագրությանը, եւ որոնց հեռանալուց հետո աղքատանում է քաղաքն ինքը, ու թվում է՝ դատարկվում են նրա երկար ու ձիգ մայթերն ու փողոցները: Ճակատագրի խաչուղիները կույր են գնում անհայտությանը եւ բոլորին չգոյության սարսուռն է պատում:

Մեծ, շատ մեծ են անցած տարիների մեր կորուստները, ես նրանցով աշխարհ կկառուցեի, որտեղ կցանկանայի ապրել, քանի որ հարազատ մարդկանցից շատերն այնտեղ են, նրանց շնորհիվ մի պահ ճառագում է մտապատկերում ապակե քաղաքի հայտնութենական պատկերը, որ գոլարձակում է մաքուր հոգիներում, եւ ուր բյուրեղանում են մեր բաղձանքները»: (Հրաչյա Թամրազյան, «Գրական թերթ», 14 նոյեմբեր, 2008):

ՄԵԼԻՍԱ ԲԱՂԴԱՅԱՆ

ՄՐՑՈՒՅԹ

«Եվրատեսիլ 2009» Մոսկվայում Մեծ հայրենականի հաղթանակի օրը

Մոսկվայի իշխանությունները հաստատել են «Եվրատեսիլի» անցկացման օրերը: Մայիսի 1-16-ը Ռուսաստանի մայրաքաղաքում տեղի կունենա եկող տարվա մանկական «Եվրատեսիլ» երաժշտական մրցույթը, որի հանդիսավոր արարողությունը կայանալու է մայիսի 9-ին, Մոսկվայի ժամանակով 20.00-ին՝ Վորոբյովի գոռիի համալսարանական հրապարակում: Կիսաեզրափակիչները մայիսի 12-ին եւ 14-ին են կայանալու, փակումը՝ մայիսի 16-ին «Օլիմպիական» համալիրում: Ինչպես հաղորդում է Ինտերֆաքս գործակալությունը, մրցույթի մեկնարկից երկու ամիս առաջ մասնակից երկրների պատվիրակությունները կիրավիրվեն Մոսկվա՝ կազմակերպչական հարցեր քննարկելու: ՌԴ մայրաքաղաքի

իշխանությունները պատրաստ են նաեւ հարկ եղած դեպքում փոփոխություններ մտցնել տրանսպորտի, այդ թվում եւ մետրոպոլիտենի աշխատանքային գրաֆիկում: Կազմակերպչական աշխատանքների իրականացման ֆինանսական միջոցներն էլ տրամադրվելու են եւ՛ մայրաքաղաքի, եւ՛ դաշնային բյուջեից:

Ն. Պ.

ՍՓՅՈՒՌՔ

Պերճ Թյուրաքյանի համերգը Պոլսում

«Մարմարա» թերթի կազմակերպությամբ եւ Պոլսո հայաքնակ թաղամասերից՝ Ֆերիգյոյի թաղային խորհրդի անդամների ու տիկնանց հանձնախմբի համագործակցությամբ «Շիշնիօղլու» հանդիսասրահում հոկտեմբերի վերջերին տեղի է ունեցել նախկին եգիպտահայ, այժմ նյույորքաբնակ երգիչ Պերճ Թյուրաքյանի համերգը, տեղեկացնում է «Ատագայ» ազգային, մշակութային եւ հասարակական շաբաթաթերթի նոյեմբերի 3-ի համարը:

Թյուրաքյանը Հայաստանից է Ս. Նահանգներ գաղթել 90-ական թվականներին եւ երգեր է գրում հայ ճանաչված բանաստեղծների գործերով:

Համերգի բացումը կատարել է Մարիամ Տոմերյանը, որից հետո Ռոբեր Հասսեճյանը իր կարճ ելույթում նշել է, որ 6 տարի առաջ «հիմնված է եղել»՝ առաջին անգամ լսելով Խրախունու «Ջեռնածու» բանաստեղծության վրա հորինված երգը՝ Թյուրաքյանի կատարմամբ:

Երգչի երգացանկում այս անգամ ընդգրկված են եղել Մեծարենցի, Չարենցի, Թեքեյանի, Դաշտենցի ինչպես նաեւ պոլսահայեր՝ Իգնա Սարըասլանի, Խրախունու եւ Զահրատի ստեղծագործությունները: Ավարտին հնչել է «Փյունիկ» երգը, որպես խորհրդանշում անընդհատ վերածնվող հայ ժողովրդի:

Հ. Օ.

ՆՈՐ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅՈՒՆ

Չինարեն լեզվի եւ մշակույթի կենտրոն Երեւանում

Արդեն երեք տարի Վ. Բրյուսովի անվան պետական լեզվաբանական համալսարանում դասավանդվում է չինարեն լեզուն: Համալսարանի ռեկտորատի վկայությամբ, հայ ուսանողների պահանջարկը չինարեն լեզվի նկատմամբ բավականին մեծ է: Սակայն Չինաստանից ժամանած դասախոսները հիմնականում անգլալեզու են, ինչի պատճառով առաջանում են բազմաթիվ խնդիրներ: Չինական մշակույթի տարածման ու չինարենի ուսուցման նպատակով Վ. Բրյուսովի անվան պետական լեզվաբանական համալսարանում տեղի ունեցավ չինարեն լեզվի եւ մշակույթի կենտրոնի՝ Կոնֆուցիուսի ինստիտուտի հիմնադրման արարողությունը: Կենտրոնը հիմնադրվել է Չինաստանի կառավարության աջակցությամբ: Չինական կողմը տրամադրել է 50.000 դոլար, սակայն ՀՀ-ում Չինաստանի դեսպան **Հուն Ցզյուին** վստահեցրեց, որ աջակցությունը շարունակական բնույթ է կրելու: Կենտրոնի պաշտոնական բացումը մարտին կկայանա: Կոնֆուցիուսի առաջնահերթ նպատակներից է իրականացնել բազմաստիճանյակ լեզվաբանական, մշակութաերկրագիտական դասընթացներ, որին մասնակցելու են ԵՊԼՀ-ի եւ չինական հեղինակավոր Շանս համալսարանի դասախոսները:

«Գիտակրթական ոլորտում կատարված բարեփոխումների նպատակն է ինտեգրվել եվրոպական կրթական տարածքին: Սակայն արեւմտյան տեխնոլոգիաների արդյունավետությունը չի արժեւորվի, եթե բացակայի արեւելյան իմաստությունը: Այս դեպքում շատ կարեւոր է հենց չինական կրթական ոլորտի հետ համագործակցումը», ասաց ԿԳ նախարար **Սպարտակ Սեյրանյանը**:

Սկզբնական շրջանում կենտրոնը կիրականացնի որոշակի դասընթացներ չինարեն լեզվով: Սակայն հետագայում կլինեն ցուցահանդեսներ, համերգներ, ներկայացումներ՝ չինական մշակույթն ավելի խոր ուսումնասիրելու ու ներկայացնելու համար:

Մինչեւ Ամանոր էլ համալսարանը նախատեսում է հրատարակել նոր չինարեն դասագիրք հայերեն լեզվով:

ՀԱՍՄԻԿ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

Գաբրիել Սարգսյանի արդյունքը լավագույնն է օլիմպիադայում

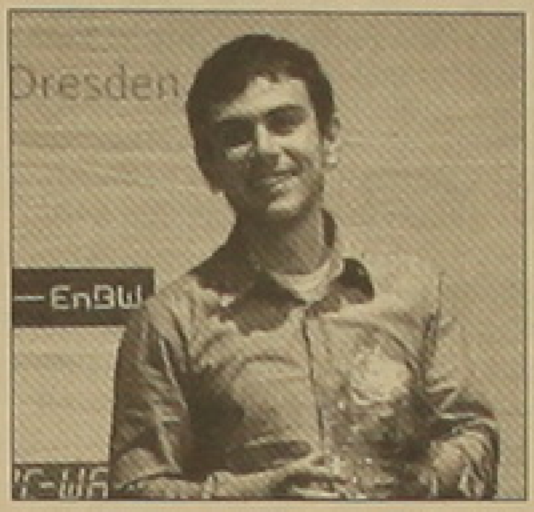

Շախմատի համաշխարհային օլիմպիադայում, ինչպես եւ երկու տարի առաջ Թուրինում, գերազանց հանդես եկավ Գաբրիել Սարգսյանը, որը մասնակիցների մեջ ցույց տվեց բացարձակ լավագույն արդյունքը: 11 հանդիպումներում Գաբրիելը վաստակեց 9 միավոր, իսկ նրա վարկանիշն օլիմպիադայում ամենաբարձրն էր (2869): Գաբրիելն իր վճռորոշ խոսքն ասաց հատկապես Ռուսաստանի եւ Հոլանդիայի հավաքականների հետ մրցավեճում: Հենց նրա տոնած հաղթանակների շնորհիվ Հայաստանի հավաքականին հաջողվեց շահել այդ մրցախաղերը: Գաբրիելի ցուցանիշը լավագույնն է բնականաբար 3-րդ խաղատախտակի վրա հանդես եկած շախմատիստների մեջ, որի համար նա արժանացավ ոսկե մեդալի: Գաբրիելը 11 պարտիաներում անպարտելի մնաց՝ տոնելով 7 հաղթանակ, 4-ն ավարտելով ոչ-ոքի:

Իր բարձր վարպետությունը դրսեւորեց նաեւ Վլադիմիր Հակոբյանը՝ 11 հնարավորից վաստակելով 8 միավոր: Հակոբյանը եւս անպարտելի մնաց՝ տոնելով 5 հաղթանակ, 6 պարտիա ավարտելով ոչ-ոքի: Տիգրան Պետրոսյանն էլ 11 հնարավորից վաստակեց 7,5 միավոր (5 հաղթանակ, 5 ոչ-ոքի, 1 պարտություն): Որոշ չափով համեստ էր Լեւոն Արոնյանի արդյունքը՝ 10 հնարավորից 5,5 միավոր: Բայց պետք է հաշվի առնել, որ Լեւոնը խաղում էր էլիտար գրոսմայստերների դեմ, որոնց մեծամասնության գործակիցը 2700-ից բարձր էր: Արոնյանը տոնեց 2 հաղթանակ, 7 պարտիա ավարտեց ոչ-ոքի, մեկում պարտվեց: Նշենք, որ Արոնյանի մրցակիցներ Վասիլի Իվանչուկը, Թեյմուր Ռաջաբովը, Վլադիմիր Կրամնիկը, Էթիեն Բաքրոն, Բորիս Գելֆանդը եւ Յու Վանգն օլիմպիադայի ընթացքում 2700-ից բարձր անհատական վարկանիշ ունեին: Արտաշես Մինասյանը մասնակցեց միայն մեկ մրցախաղի եւ հաղթանակ տոնեց:

Դրեզդենում վստահ խաղացին նաեւ մեր շախմատիստուհիները: Այստեղ էլ թիմի առաջատարը Լիլիթ Մկրտչյանն էր, որը 11 հնարավորից վաստակեց 8 միավոր: Նա տոնեց 6 հաղթանակ, 4 պարտիա ավարտեց ոչ-ոքի, կրեց մեկ պարտություն: Երկրորդ ցուցանիշն ունի Լիլիթ Գալոյանը՝ 6,5 միավոր 10 հնարավորից (6 հաղթանակ, մեկ ոչ-ոքի, 3 պարտություն): Նելլի Աղինյանն ու Էլինա Դանիելյանը վաստակեցին 5,5-ական միավոր: Ընդ որում, Նելլին անցկացրել էր 9 խաղ, Էլինան՝ 10: 4 պարտիա անցկացրեց Սիրանուշ Անդրեասյանը, որը վաստակեց 2,5 միավոր՝ չկրելով ոչ մի պարտություն:

Բրոնզե մեդալակիրներ ԱՄՆ-ի հավաքականի կազմում

Շախմատի համաշխարհային 38-րդ օլիմպիադայում ԱՄՆ-ի տղամարդկանց եւ կանանց հավաքականների բրոնզե մրցանակակիր դառնալուն նպաստեցին նաեւ հայ շախմատիստները: Տղամարդկանց հավաքականում 4-րդ խաղատախտակի վրա հայտավորված էր Վարուժան Հակոբյանը: Նա ծնվել է Երեւանում, ժամանակին հանդես է եկել Հայաստանի պատանեկան հավաքականում Լեւոն Արոնյանի, Գաբրիել Սարգսյանի հետ: Հայ գրոսմայստերն օլիմպիադայում անցկացրեց 6 պարտիա՝ թիմին պարգեւելով 4 միավոր (4 հաղթանակ, 2 պարտություն):

ԱՄՆ-ի տղամարդկանց հավաքականը գլխավորում էր Գատա Կամսկին: Թիմի կազմում էին նաեւ ճապոնացի Հիկարու Նակամուրան եւ նախկին ռուսաստանցի Ալեքսանդր Օնիշչուկը, որոնք 10 հնարավորից 6,5-ական միավոր վաստակեցին: Յուրի Շուլմանն էլ Գատա Կամսկու պես ժամանակին մեկնել է ԱՄՆ:

ԱՄՆ-ի կանանց հավաքականի կազմում բրոնզե պարգեւների արժանացան Տաթեւ Աբրահամյանն ու Կատերինա Ռոհոնյանը: Տաթեւը եւս ծնվել է Երեւանում, այնուհետեւ ընտանիքով տեղափոխվել ԱՄՆ: Նա մասնակցեց ընդամենը 3 մրցախաղի՝ վաստակելով 1 միավոր (2 ոչ-ոքի, մեկ պարտություն): Կատերինա Ռոհոնյանը թիմի հիմնական խաղացողներից էր եւ հանդես եկավ 4-րդ խաղատախտակի վրա: Նա 10 հնարավորից վաստակեց 6 միավոր (4 հաղթանակ, 4 ոչ-ոքի, 2 պարտություն): Ընդհանրապես, ԱՄՆ-ի հավաքականն ինտերնացիոնալ թիմ էր, որտեղ հիմնականում հանդես եկան նախկին ԽՍՀՄ հանրապետությունների շախմատիստները: Թիմում լավագույն արդյունքը ցույց տվեց վրաց շախմատիստուհի Ռուսուդան Գոլեթիանին (9 միավոր՝ 11 հնարավորից): Թիմի առաջատարն Իրինա Կրուշն էր, որը 10 հնարավորից 6,5 միավոր պարգեւեց ամերիկուհիներին:

Բացի նշված հայ շախմատիստներից, եւս երեքը հանդես եկան տարբեր թիմերում: Սլովակիայի հավաքականը գլխավորում էր Սերգեյ Մովսիսյանը, որը բավական լավ հանդես եկավ՝ 9 հնարավորից վաստակելով 7 միավոր: Ընդ որում, նա անպարտելի մնաց: Վրաստանի հավաքականում էլ 4-րդ խաղատախտակի վրա խաղաց Դավիթ Հարությունյանը: Նա 7 հնարավորից վաստակեց 4,5 միավոր: Լիբանանի կանանց հավաքականում էր Սյուզան Մուրադյանը, որը խաղում էր 3-րդ խաղատախտակի վրա: Նա թույլ հանդես եկավ՝ 11 հնարավորից վաստակելով 3,5 միավոր:

«Ինտերին» օգնության եկան մրցակիցները

Չեմպիոնների լիգայի խմբային մրցաշարում հայտնի դարձան 1/8 եզրափակիչի եւս 3 մասնակիցներ: Պայքարը ժամկետից շուտ շարունակելու իրավունք ստացան «Ինտերը», «Լիվերպուլն» ու «Աթլետիկոն»: Եթե վերջին երկուսն այդ իրավունքը նվաճեցին շնորհիվ համապատասխանաբար «Մարսելի» (1-0) եւ «Էյնդհովենի» (2-1) նկատմամբ տոնած հաղթանակների, ապա «Ինտերին» ուղեգիր նվաճելուն օգնեցին նրա մրցակիցները:

«Ինտերը» սեփական հարկի տակ անսպասելիորեն 0-1 հաշվով պարտվեց «Պանաթինաիկոսից»: Այդ հաղթանակի շնորհիվ հույները «B» խմբում վաստակեցին 7 միավոր ու տեղափոխվեցին 2-րդ հորիզոնական՝ մեկ միավորով հետ մնալով «Ինտերից»: [illegible]նիս ուղեգրի նվաճմանը նպաստեց «Անորթոսիս»-«Վերդեր» խաղում գրանցված ոչ-ոքին (2-2): Այդ խաղում «Անորթոսիսը» վստահ հաղթում էր 2-0 հաշվով, սակայն խաղավարտից 3 րոպե առաջ ձեռքից բաց թողեց կարեւոր հաղթանակը: Այլապես, Թիմուր Կեցբայայի սաները հաջորդ փուլ մտնելու լուրջ հայտ կներկայացնեին: Սակայն նրանց համար դեռեւս ոչինչ կորած չէ: Դեկտեմբերի 9-ին «Անորթոսիսը» հյուրընկալվելիս մրցելու է «Պանաթինաիկոսի» հետ եւ հաղթելու դեպքում իրավունք կստանա շարունակել պայքարը.

Թիմերի մարզիչները հետեւյալ կարծիքն են արտահայտել:

Թիմուր Կեցբայա («Անորթոսիս»)- Մենք հիասթափված ենք, քանի որ հաղթում էինք 2-0 հաշվով, սակայն չկարողացանք պահպանել առավելությունը: Մինչեւ գոլ բաց թողնելն անթերի էինք գործում: Հետո սխալվեցինք ու պատժվեցինք: Խաղացողները շատ ուժեր են վատնել: Պայքարը շարունակելու համար Աթենքում պետք է խաղանք հաղթանակի համար: Իհարկե, դժվարին խաղ է սպասվում, սակայն մեզ համար ոչ մի հանդիպում հեշտ չի եղել: Մենք ստիպել ենք ողջ Եվրոպային խոսել մեր մասին, ուստի տղաներն արժանի են դրվատանքի:

Թոմաս Շաաֆ («Վերդեր»)- Գուցե մեզ որոշ չափով չբավականացրեց կամքի ուժն ու համարձակությունը: Գիտեինք, որ դժվարին խաղ է սպասվում: Զգում էինք ագահ գոլեր գցել, սակայն դա մեզ միայն վերջին 20 րոպեներին հաջողվեց: Այսօր հնարավորություն ունեինք լուծելու մեր առջեւ դրված խնդիրը, սակայն չհաջողվեց: Այժմ պետք է պայքարենք միայն ՈւԵՖԱ-ի գավաթի խաղարկության ուղեգրի համար:

«D» խմբում ընդգրկված թիմերն աչքի ընկան բարձր արդյունավետությամբ: «Լիվերպուլը» 5-0 հաշվով պարտության մատնեց «Բաքելին» (?)

«Ճախսյորը»?

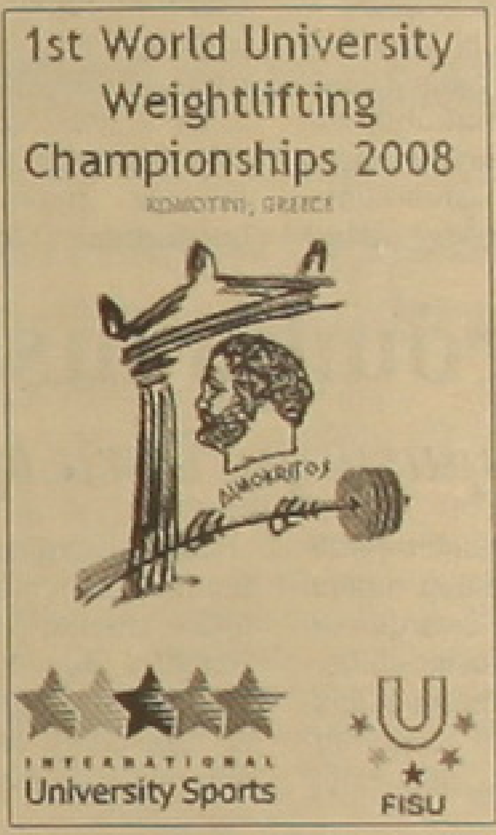

Խորեն Գեւորը կփորձի նվաճել Եվրոպայի չեմպիոնի տիտղոսը

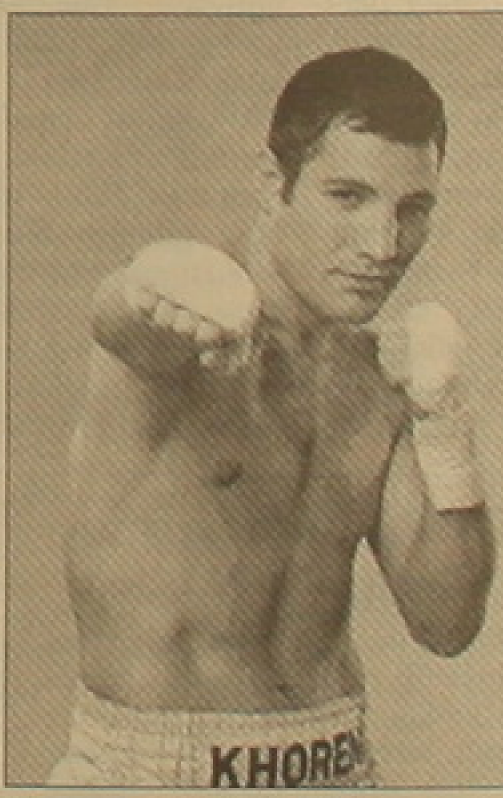

Համբուրգում գտնվող բռնցքամարտի «Ունիվերզում» ակումբի 29-ամյա միջին քաշային մարզիկ Խորեն Գեւորը փորձ է անելու նվաճել Եվրոպայի չեմպիոնի թափուր մնացած տիտղոսը, հրազեկում է գերմանական «Զյուդդոյչե ցայթունգը»:

«Ես շատ լավ եմ պատրաստվել եւ վստահ եմ, որ կհաղթեմ», ասել է Հայաստանում ծնված մարզիկը, որ նոյեմբերի 29-ին Ֆինլանդիայի մայրաքաղաք Հելսինկիում գտնվող Հարթվալ արենայում ուժերը կչափի 32-ամյա Ամին Ասիկաինենի դեմ:

Գեւորի մարզիչ Ֆրիթց Զդունեկը հույս ունի, որ մրցապայքարը նախատեսվածից շուտ կավարտվի: «Կարծում եմ, որ Ասիկաինենին հաղթելու համար Խորենը պիտի նոկաուտ անի, հայրենի արենայում նրան միավորներով հաղթելը շատ դժվար կլինի», ասել է Խորեն Գեւորի 61-ամյա մարզիչը:

Ամին Ասիկաինենը 2006-ի մայիսից 2007-ի հունիսն արդեն Եվրոպայի չեմպիոն է եղել: Խորեն Գեւորը պրոֆեսիոնալ ռինգում իր 32 մրցամարտից 3-ն է պարտությամբ ավարտել: 2007-ի օգոստոսին առաջին անգամ աշխարհի չեմպիոնության համար մրցապայքարում նա պարտություն կրեց բռնցքամարտիկ իր հայրենակցից՝ միջին քաշայինների IBF վարկածով աշխարհի անպարտելի չեմպիոն Արթուր Աբրահամից: «Դա անցյալ է: Այդ խաղից շատ բան սովորեցի եւ հիմա պատրաստ եմ նոր սկզբի համար», ասել է Խորեն Գեւորը:

ԱՆԱՀԻՏ ՀՈՎՍԵՓՅԱՆ
Գերմանիա

Իվո Շուշակը բանակցում է «Միկայի» հետ

Երեւանում է ֆուտբոլի խորվաթ մասնագետ Իվո Շուշակը, որը երեկ բանակցել է «Միկա» ակումբի ղեկավարության հետ: 62-ամյա մասնագետին «Միկան» հրավիրել է գլխավորելու թիմը: Ինչպես տեղեկացանք «Միկա» ակումբի գլխավոր քարտուղար Արմեն Պետիկյանից, մոտ օրերս հայտնի կդառնա բանակցությունների վերջնական արդյունքը:

Իվո Շուշակը ժամանակին եղել է Վրաստանի ազգային հավաքականի գլխավոր մարզիչը, ինչպես նաեւ մարզել է Թբիլիսիի «Դինամոն»: Նա աշխատել է նաեւ խորվաթական եւ սլովենական մի շարք ակումբներում:

Էջը պատրաստեց ԱՇՈՏ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆԸ

Ախորժակն ուտելիս է բացվում

Եվ դատավորներն էլ բացառություն չեն

Դատական համակարգին՝ որպես նոր ձեւավորվող քաղաքացիական հասարակության հրամայականի եւ փաստաբանական ինստիտուտի դերի բարձրացմանն էր նվիրված երեկ Փաստաբանների պալատում տեղի ունեցած կլոր-սեղան քննարկումը: Նպատակն էր բանավեճերի, կարծիքների փոխանակման արդյունքում հանգել եզրակացության եւ սահմանել աշխատանքի ճիշտ նորմեր: Փաստաբանների պալատի անդամ **Անահիտ Հովհաննիսյանն** անդրադառնալով հանրապետության դատարանների գործունեության ու օբյեկտիվությանը, ներկայացրեց իրենց ուսումնասիրությունների արդյունքները: Դրանց համաձայն, 2007-ի հունվար-փետրվար ամիսներին վճռաբեկ դատարան ներկայացված 128 բողոքներից բավարարվել կամ մասնակի բավարարվել է 102 դիմում-բողոք, բեկանվել՝ 24-ը:

«Դատավորները հաճախ կայացնում են այնպիսի դատական ակտեր, որոնք, մեղմ ասած, առնչություն չունեն արդարադատության հետ: Ուսումնասիրության ժամանակ արտառոց հանգամանք էր նաեւ դատավորների կողմից բավականին մեծ թվով նյութական եւ դատավարական իրավունքների նորմերի խախտումը: Եվ բնականաբար կայացնում էին այնպիսի որոշումներ, որոնք մասնագիտական պակասի կամ օբյեկտիվ դրսեւորման արդյունքներ են», ասաց Անահիտ Հովհաննիսյանը:

Կան բազմաթիվ խնդիրներ, որոնք խոչընդոտում են դատական համակարգի դերի բարձրացմանը: Հանրապետության կառավարական այրերն այդ խոչընդոտի գլխավոր պատճառը դիտարկեցին ցածր աշխատավարձը ու 2009-ի բյուջեով առանձին հոդվածներով կսահմանեն դատավորների եւ գլխավոր դատախազների աշխատավարձերը: Մյուս տարվանից նրանք որպես աշխատավարձ կստանան 440.000 դրամ նախկին 220.000-ի փոխարեն: «Փաստաբաններն էլ են ուզում, որ դատավորները լինեն ազատ, անկախ, ուժեղ եւ ենթարկվեն օրենքին: Ուզում ենք, որ դատավորը լինի հեղինակավոր անձ: Այս իմաստով փաստաբանական համակարգը կարող է նպաստավոր դեր խաղալ դատական համակարգի կայացման գործում», ասաց փաստաբան **Արա Զոհրաբյանը**: Վերջինիս պնդմամբ՝ ԱԺ պատգամավորները դատական համակարգում խորքային լուծումներ չեն արել: «Դատավորի աշխատավարձը բարձրացնելով պրոբլեմները չեն լուծվի: Պետք է կոռուպցիայի հետեւանքը վերացնել: Դատավորին 220.000 դրամ վարձատրելով չի կարելի պահանջել, որ իր մասնագիտական պարտականությունները կատարելիս լինի անկողմնակալ: Դատավորները պետք է լինեն ամենահարուստ պաշտոնատար անձինք», ասաց Արա Զոհրաբյանը: Վերջինս նաեւ հավելեց, որ միաժամանակ դատական համակարգի եւ դատավորի հանդեպ հասարակության վստահությունը կբարձրանա:

Վերաքննիչ դատարանի դատավոր **Վարդան Ավանեսյանն**՝ անդրադառնալով դատավորների աշխատավարձերի բարձրացմանն՝ ասաց. «Դատավորներն էլ են գիտակցում, որ այս դժվար պայմաններում այդ քայլին գնալը պետք է պատասխանատվության զգացում առաջացնի, որպեսզի պարտականությունները լիարժեք կատարվեն: Բնական ու նորմալ երեւույթ է հսկողական մեխանիզմի սահմանումը, բայց իշխանությունների բարձրացրած հարցը շատ լուրջ եւ ծանրակշիռ փաստարկ է հանրապետության դատական համակարգում կոռուպցիոն ռիսկերի նվազեցման ուղղությամբ»: Նա փաստեց, որ դատական համակարգն ընկալվելու լուրջ խնդիր ունի, որովհետեւ հասարակությունը դատավորների գործունեությունը գնահատում է չեզոք կամ քննադատում:

Երեւանի քաղաքացիական դատարանի դատավոր **Տիգրան Պետրոսյանը** նշեց, որ աշխատավարձերի խնդիրը հարցերի հարցն է: «Պատկերացրեք այնպիսի իրավիճակ, երբ մի կողմում չքավորն է, մյուսում՝ հարուստ օլիգարխը: Երբ չունեւորն իմանա, թե դատավորի աշխատավարձը որքան է կազմում, երբեք նրան չի վստահի: Եթե անգամ դատավորն օբյեկտիվ է, անպայման կկասկածի: Եթե մարդիկ հավատան, որ դատավորի աշխատավարձը նորմալ է, եւ նա չի պատրաստվում կոռումպացվել՝ կմտածի, որ դատավորը կարհամարհի օլիգարխին ու կպաշտպանի ճիշտը», ասաց նա:

Ներկայացնելով գերմանական դատական համակարգի փորձը՝ Տիգրան Պետրոսյանը նշում է, որ եթե Եվրոպայում դատավորը սխալվի՝ կվերագրվի որպես թյուրիմացություն: «Սակայն Հայաստանում կվերագրեն միտումնավոր սխալ»:

Գուցե դա պայմանավորված է դատավորների եւ դատական համակարգի արժանապատվության եւ վարկանիշի անկմամբ: Ինչեւէ: Քննարկման ընթացքում դատավորները չժխտեցին, որ այսօր դատական համակարգում գործում են դատավորներ, ովքեր, մեղմ ասած, «դատավոր չեն» ու երեւի չգիտեն էլ օրենսգրքի դրույթները:

Ասուլիսի ընթացքում փաստաբանները շատ բուռն պաշտպանեցին դատավորների աշխատավարձերի բարձրացման գաղափարը: Մի քանիսն էլ այնպիսի խղճալի տոնով ներկայացրին դատավորների կյանքը, որ ասուլիսին ներկա լրագրողները ակամա սկսեցին խղճալ: «220.000 դրամն այնքան քիչ գումար է, իսկ դատավորները վակուումում չեն ապրում: Նրանք էլ հաց են ուտում, ապրում: Եվ չեն կարող գայթակղություններից հրաժարվել»: Սա հնչեցված կարծիքներից է: Արա Զոհրաբյանն էլ նշեց, որ պետք է ոչ թե կրկնապատկել, այլ տասնապատիկ բարձրացնել դատավորի աշխատավարձը: Բարձրացրեք թեկուզ հարյուրապատիկ: Սակայն հետո, հարգելի կառավարություն, մի՛ զարմացեք, որ 40.000 դրամ թոշակով մի կերպ յոլա գնացող կամ 75.000 դրամ աշխատավարձ ստացող բժիշկները ձեր խոսքերի նկատմամբ վստահություն չունեն: Մինչդեռ մի շարք դատավորների հագուստը, ժամացույցն ու հեռախոսներն ավելին արժեն, քան հասարակ աշխատողի տարեկան աշխատավարձը:

ՀԱՍՄԻԿ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

Դեկտեմբերին Երեւանում կբացվի Վիլյամ Սարոյանի արձանը

Դեկտեմբերի սկզբին Երեւանում կբացվի մեծանուն գրող Վիլյամ Սարոյանի արձանը, որի հեղինակն է ֆրանսաբնակ քանդակագործ Դավիթ Երեւանցին: Ըստ «Նոյյան տապանի», ներկայումս արձանի տեղադրման վայրում՝ Մաշտոցի պողոտայում, ընթանում են արձանի պատվանդանի կառուցման, ինչպես նաեւ տարածքի բարեկարգման աշխատանքները: Վ. Սարոյանի արձանը Փարիզից արդեն բերվել է Երեւան:

2,4 մագնիտուդով երկրաշարժ Աշոցքում

Նոյեմբերի 26-ին, ժամը 17.56-ին, Հայաստանի տարածում՝ Աշոցք քաղաքից 19 կմ հարավ-արեւմուտք, տեղի է ունեցել 2,4 մագնիտուդով երկրաշարժ, որի ուժգնությունը էպիկենտրոնային գոտում կազմել է 3 բալ: Ինչպես «Արմենպրեսին» տեղեկացրին ՀՀ արտակարգ իրավիճակների նախարարության Հայաստանի փրկարար ծառայության տեղեկատվության եւ հասարակայնության հետ կապերի բաժնից, զոհեր եւ ավերածություններ չկան:

Սեւանա լճի վրա սահմանված է շուրջօրյա հսկողություն

Սեւանա լճի վրա սահմանված է շուրջօրյա հսկողություն: Հիշեցնենք, որ 2008 թվականի նոյեմբերի 15-ից մինչեւ դեկտեմբերի 25-ը բնապահպանության նախարարի հրամանով Սեւանա լճում դադարեցվել է արդյունագործական ձկնորսությունը: Ինչպես «Արմենպրեսին» տեղեկացրեց «Սեւան» ազգային պարկի տնօրեն **Գագիկ Մարտիրոսյանը**, նոյեմբերի 15-18-ը ազգային պարկի, ոստիկանության եւ Գեղարքունիքի մարզպետարանի աշխատակազմի բնապահպանության վարչության ուժերով առգրավվել է 122 ձկնորսական ցանց, 80 խեցգետնորսիչ եւ 3 լողամիջոց: Ցանցերը եւ խեցգետնորսիչները ոչնչացվել են:

«Էկոնոմիկա եւ Իրավունք» ամսագիր

Ինչպես անթերի վարել հաշվապահությունը եւ խուսափել հաշվապահական, հարկային եւ իրավաբանական սխալներից

Օրենսդրական նորություններ Պարզաբանումներ Խորհրդատվություն

Էկոնոմիկա եւ Իրավունք- ամսագիր ղեկավարների եւ մասնագետների համար

Բաժանորդագրվելու համար զանգահարեք *54-24-81, 54-74-81*

ԿԱՇԱՌԱԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ

Ձերբակալվել է ԴԱՀԿ աշխատակիցը

ՀՀ ազգային անվտանգության դատական ակտերի հարկադիր կատարման Երեւանի բաժնի Արաբկիր, Քանաքեռ-Զեյթուն բաժանմունքի հարկադիր կատարող Էդուարդ Ղմբոյանը նոյեմբերի 26-ին ձերբակալվել է ՀՀ քրեական օրենսգրքի 178-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 1-ին կետով նախատեսված հանցավոր արարք կատարելու կասկածանքով: ՀՀ հատուկ քննչական ծառայության մամուլի կենտրոնից հայտնում են, որ դեռեւս 2008 թվականի սեպտեմբերի 8-ին ՀՀ հատուկ քննչական ծառայությունում քրեական գործ էր հարուցվել՝ դատական ակտերի հարկադիր կատարման աշխատակիցների կողմից շորթմամբ, մի խումբ անձանց նախնական համաձայնությամբ կաշառք ստանալու դեպքի առթիվ:

Երեւանի բնակիչ Զավեն Մարտիրոսյանը գրավոր հաղորդում էր ներկայացրել: Նա նշել էր, որ ԴԱՀԿ Երեւան բաժնի Արաբկիր, Քանաքեռ-Զեյթուն բաժանմունքի պետ Սամվել Թադեւոսյանը եւ վերոնշյալ Էդուարդ Ղմբոյանն իր բնակարանը հարկադիր էլեկտրոնային աճուրդով չվաճառելու համար շորթել եւ որպես կաշառք ստացել են գումարներ: 2008 թվականի փետրվարից մինչեւ մայիսն ընկած ժամանակահատվածում Զավեն Մարտիրոսյանից պահանջել են 900 ԱՄՆ դոլար, որից 500 դոլարը չեն ստացել:

Օգնության ակնկալիքով

Գառնի գյուղի բնակչուհի՝ Ծաղիկ Սարգսյանից

Մեծագույն խնդրանքով Ձեզ է դիմում Կոտայքի մարզի Գառնի գյուղի բնակչուհի Ծաղիկ Սարգսյանը: Ես հայրենիքին եմ նվիրել վեց երեխա, որոնցից երկրորդը 22-ամյա Լուսինե Գրիգորյանն է: Ամուսնացած է եւ ունի երկու տարեկան զավակ: Նա շուրջ մեկ տարի հինգ ամիս տառապում է սուր լեյկոզ հիվանդությամբ, բուժվում է ՀՀ Երեւանի ՌԴ Յոլյանի անվան արյունաբանական կենտրոնում: Բուժման արդյունքները գերազանց էին եւ թվում էր ամեն ինչ անցյալում է: Սակայն ցավոք հիվանդությունը կրկնվեց:

Ամբողջ բուժանձնակազմի եւ մեր միակ հույսը Լուսինեի կյանքը փրկելու համար մնում է միայն ոսկրածուծի փոխպատվաստումը, որի համար մեկ ամսվա ընթացքում պիտի կարողանանք հիվանդին տեղափոխել Սանկտ Պետերբուրգ: Ցավոք մեր ընտանիքը այդ ֆինանսական հնարավորությունը չունի: Լուսինեի համար բացվել է հաշվեհամար «Յունիբանկում», նրա կյանքը փրկելու համար ակնկալում ենք ձեզանից ինֆորմացիոն աջակցություն:

Նախապես շնորհակալություն:

Հեռ.093-98-77-57, Email: suro17@mail.ru

Հայաստանի Հանրապետությունում դրամով

Յունիբանկում 24130000124500 Ծաղիկ Սարգսյանի բանկային հաշվին:

Արտասահմանից ԱՄՆ դոլարով

INTERMEDIARY BANK:
DEUTSCHE BANK TRUST COMPANY AMERICAS, NEW YORK
SWIFT: BKTR US33
BENEFICIARY'S BANK:
UNIBANK, ARMENIA,
SWIFT: UNIJ AM22
Acc: 04437920
BENEFICIARY:
TSAGHIK SARGSYAN
USD Account N 24130000124501

ԽՍՏՈՐԵՆ ՊԱՀՊԱՆԵԼ ԳԱԶԻ ՍԱՐՔԵՐԻՑ ՕԳՏՎԵԼՈՒ ԿԱՆՈՆՆԵՐԸ

«Հայաստանի հրշեջ անվտանգության մասնագիտացված ծառայություններ» իրավաբանական անձանց միությունը նպատակահարմարության տեսանկյունից հայտնում է, որ բնական գազի՝ սարքավորումներից օգտվելուց առաջ պետք է օդափոխել շենքը, որտեղ տեղադրված են գազի սարքավորումները:

Նախքան օգտվելը ստուգել ծխնելույզի քարշի առկայությունը միեւնույն ժամանակ հորիզոնական թիթեղյա խողովակների միացումները, քարշի առկայության դեպքում միայն օգտվել գազի սարքերից:

Ծխաօդափոխության ուղիների բացակայությունը, սխալ տեղադրումը, անսարքությունը, քարշի նվազեցումը կարող են ծանր ողբերգությունների եւ դժբախտ դեպքերի առիթ դառնալ:

Ծխնելույզների քարշի թուլության, խցանման կամ բացակայության ժամանակ գազի թերայրման հետեւանքով առաջանում է ածխածնի օքսիդ /շմոլ գազ/, որն ուժեղ թունավոր գազ է եւ դրա աննշան քանակության առկայությունը շենքում կարող է թունավորման պատճառ դառնալ:

Խորհուրդ է տրվում նման դեպքում անմիջապես մաքրել ծխնելույզները եւ նոր միայն օգտագործել գազասարքերը: Ծխնելույզների մաքրման եւ վերանորոգման աշխատանքները կատարում են նաեւ «Հայաստանի հրշեջ անվտանգության մասնագիտացված ծառայություններ» իրավաբանական անձանց միության տարածքային տնտեսական ընկերությունները:

Համաձայն բնական գազի օգտագործման կանոնների պահանջների՝ ջերմամեկուսացված բետոնի բլոկներից եւ ազբոցեմենտի խողովակից պատրաստված ծխնելույզները պետք է մաքրվեն ոչ պակաս, քան տարին մեկ անգամ իսկ աղյուսից տարին չորս անգամ:

Չի թույլատրվում հատկապես բազմաբնակարան շենքերի ծխնելույզները բնակիչների կողմից ինքնուրույն փոփոխությունների ենթարկել, մաքրել ու վերանորոգել, դրանով կարող են զրկել իրենց եւ հարեւաններին ծխնելույզների ճիշտ շահագործումից՝ ստեղծելով դժբախտ դեպքերի առիթներ:

Չի թույլատրվում օգտվել ջրատաքացուցիչից օդի բարձր ջերմաստիճանի եւ ուժեղ քամու ժամանակ:

Խորհուրդ է տրվում տանից դուրս գալուց անջատել բոլոր էլեկտրասարքավորումները, փակել սնող գազախողովակների վրա տեղադրված խցանային փականները:

Ծխնելույզի մաքրման, վերանորոգման, ինչպես նաեւ տեխնիկական թույլտվության ակտեր ստանալու համար զանգահարել հետեւյալ հեռախոսահամարով՝ 443432

Սիրելի հայրենակիցներ, հոդվածը ընթերցելիս այն ընկալեք որպես նպատակահարմարության տեսանկյուն:

«Հայաստանի հրշեջ անվտանգության մասնագիտացված ծառայություններ» իրավաբանական անձանց միության խորհուրդ:

ՈՉ պաշտոնական հրապարակում

ԳՈՎԱԶԴԻ ՀԱՄԱՐ ԶԱՆԳԱՀԱՐԵԼ՝ 58-29-60

Լրատվական գործունեություն իրականացնող՝ «Ազգ օրաթերթ» ՍՊԸ, Երեւան, Հանրապետության 47: Պետական գրանցման վկայականի համարը՝ 02 Ա N 047261, տրված՝ 17.02.00 թ.:
Թողարկման պատասխանատու, գլխ. խմբ. Հակոբ Ավետիքյան: Տպաքանակ՝ 3000, ստորագրված է տպագրության՝ 27.11.2008, գինը՝ 100 դրամ, տպագրում է «Տիգրան Մեծ» հրատարակչության տպարանում՝ Արշակունյաց 2: